

KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet Nonprofit Kft.

Vasúti Képzési Módszertani Központ

Infrastruktúra: Vasúti járművezető

helyi, városi pályahálózaton

személyszállítás

**(F.1. – F.2. számú Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak
számára utasítás és kapcsolódó szabályozások)**

V02-KAV2022/1-M2

alapképzési program

KTI/VKMK/142-1/2024

2024

1. AZ ALAPKÉPZÉS CÉLJA

A képzésen résztvevők részére olyan képzés biztosítása, amely a 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet szerinti helyi, városi vasúti pályahálózaton (az F.1. – F.2. számú Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára Utasítás hatálya alá tartozó pályahálózat) Infrastruktúra: **Vasúti járművezető helyi, városi pályahálózaton személyszállítás (F.1. – F.2. számú Jelzési és Forgalmi utasítás a közúti vasutak számára utasítás és kapcsolódó szabályozások) V02-KAV2022/1-M2** alapvizsga letételére készít fel.

A képzés során a képzésben résztvevők ismerjék meg:

- mindazokat a részletes szabályokat és előírásokat, amelyek a közúti vasúti járművek forgalmának és az utasforgalomnak a biztonságos lebonyolításához szükségesek. Mutassa be az alkalmazott jelzésekre, ezek alkalmazására és értelmezésére vonatkozó részletes szabályokat, a különböző Utasítások, Szabályzatok közötti összhang szükségességét, készítse fel a résztvevőket az utasításrendszer komplex értelmezésére, az előírások egységes alkalmazására,
- a munkakör betöltéséhez szükséges jelzési, forgalmi és egyéb ismereteket,
- a közúti vasúti infrastruktúra elemeinek felépítését, működését,
- a közúti vasúti pályahálózaton a közúti vasúti járművezetői munkakör betöltéséhez szükséges elméleti ismereteket, kompetenciákat, valamint szerezzék meg a munkavégzéshez szükséges jártasságot,
- , hogy az üzemközben előforduló hibák esetén az általuk vezetett vasúti jármű a továbbiakban milyen feltételekkel tartható üzemben, illetve üzem- vagy mozgásképtelennek kell-e tekinteni.

A képzési program készítse fel a résztvevőket az önálló munka szakszerű ellátására, hogy megfelelő tudással rendelkezzenek a közúti vasúti (villamos) járművezetői munkakör feladatainak önálló és maradéktalan ellátásához.

2. AZ ALAPKÉPZÉS CÉLCSOPORTJA

Olyan munkavállalók, akik nem rendelkeznek Infrastruktúra: Vasúti járművezető helyi, városi pályahálózaton személyszállítás (F.1. – F.2. számú Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára utasítás és kapcsolódó szabályozások) V02-KAV2022/1-M2 alapvizsgával.

A képzés önállóan járművezetői munkakör betöltésére nem jogosít.

3. AZ ALAPKÉPZÉS SORÁN MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a tanfolyam befejeztével:

- képes felismerni a pálya menti berendezéseket, ismeri azok főbb jellemzőit,
- felismeri a jelzéseket és képes a kapott jelzési parancs szakszerű biztonságos végrehajtására,
- ismeri és alkalmazza a kézi-, hang- és a járműveken alkalmazott jelzéseket,
- ismeri az, érvénytelen és a használhatatlan jelzők fogalmát és a mellettük történő közlekedés szabályait,
- ismeri a figyelmeztető jeleket,

- ismeri a tolás közben alkalmazandó forgalmi szabályokat, a tolási módszereket és a tolás közben alkalmazható fékezési módokat,
- ismeri a személyszállító járműveken a szolgálat ellátására vonatkozó szabályokat,
- ismeri a végállomásra, érkezett járművek állva tartására vonatkozó ismereteket,
- képes az utasításokkal összhangban a forgalomban bekövetkezett eseményeknél, műszaki zavaroknál biztonsággal intézkedni, a távközlő- és a biztosítóberendezéseket kezelni.

A képzésben résztvevő a tanfolyam befejeztével, sikeres vizsgát követően a mindenkor érvényes 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 3. számú mellékletében felsorolt és megfeleltetett munkakörök betöltésére jogosult.

4. AZ ALAPKÉPZÉSBE VALÓ BEKAPCSOLÓDÁS FELTÉTELEI

4.1.	Végzettség	alapfokú iskolai végzettség
4.2.	Szakmai gyakorlat	-
4.3.	Egészségügyi alkalmasság	A 203/2009. (IX. 18.) Kormányrendelet szerint.
4.4.	Előzetesen elvárt ismeret(ek)	A magyar nyelv külön jogszabályban meghatározott szintű ismerete.
4.5.	Egyéb feltétel(ek)	- Országos jelentőségű vasútvonalakra, VAGY Térségi, elővárosi, helyi, városi vagy saját célú vasúti pályahálózatra, iparvágányra, különleges kötőtpálya-hálózatra, VAGY Helyi, városi vasúti pályahálózatra, VAGY Térségi, elővárosi vagy saját célú vasúti pályahálózatra, iparvágányra, különleges kötőtpálya-hálózatra érvényes Általános szakmai ismeretek modul vizsga, VAGY - valamely EGT államban kiadott mozdonyvezetői engedély és a magyar nyelvnek a 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 6. számú melléklet 3. pontjában meghatározott szintű ismerete.

5. AZ ALAPKÉPZÉSBN VALÓ RÉSZVÉTEL FELTÉTELEI

5.1.	A részvétel követésének módja	A képzési napló, a résztvevők által aláírt jelenléti ív, illetve gyakorlati órákon a gyakorlati képzés egyéni naplója
5.2.	Megengedett hiányzás	A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet előírásai szerint.

5.3.	Mulasztás pótlása	Elméleti órákat konzultációs órákkal, a gyakorlati órákat azok pótlólagos teljesítésével lehetséges pótolni, a 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet előírásai szerint.
5.4.	Egyéb feltételek	A képzésben résztvevő nem áll jogerős bírósági ítélettel kiszabott szabadságvesztés, foglalkozástól, illetve járművezetéstől való eltiltás hatálya alatt.

6. TERVEZETT KÉPZÉSI IDŐ, INTENZITÁS

6.1.	Összes óraszám:	150	óra
Ebből:			
6.2.	Elmélet:	120	óra
6.3.	Gyakorlat:	30	óra
6.4.	Intenzitás: 160 óra / hónap, a haladási ütemterv szerint	Időtartam	
		minimum 20 oktatási nap	

7. CSOPORTLÉTSZÁM

7.1. ELMÉLETI KÉPZÉSBEN MINIMUM: 1 FŐ, DE LEGFELJEBB: 30 FŐ

7.2. GYAKORLATI ÓRÁKON LEGFELJEBB: 12 FŐ

8. AZ ALAPKÉPZÉS FELTÉTELRENDSZERE

8.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

8.1.1. A KÉPZÉS ELMÉLETI TÁRGYAINAK OKTATÓIVAL SZEMBENI KÖVETELMÉNYEK

A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő témakör elméleti oktatói rendelkezzenek a 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet szerinti elméleti vasútszakmai oktatói végzettséggel és szerepeljenek a Nemzeti Közlekedési Hatóság vasútszakmai oktatói névjegyzékében.

A kiegészítő ismeretek témakör esetében az elméleti oktatásban részt vevő oktatók rendelkezzenek az oktatott témakörnek megfelelő képesítő vagy szakvizsgával, vagy vasútszakmai oktatói végzettséggel, legalább 5 éves szakmai gyakorlattal.

8.1.2. A KÉPZÉS GYAKORLATI TÁRGYAINAK OKTATÓIVAL SZEMBENI KÖVETELMÉNYEK

A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő témakör gyakorlati oktatói rendelkezzenek a 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet szerinti gyakorlati vasútszakmai oktatói végzettséggel és szerepeljenek a Nemzeti Közlekedési Hatóság oktatói névjegyzékében.

A kiegészítő ismeretek témakör esetében a gyakorlati oktatásban részt vevő oktatók rendelkezzenek az oktatott témakörnek megfelelő képesítő vagy szakvizsgával, vagy vasútszakmai oktatói végzettséggel, legalább 5 éves szakmai gyakorlattal.

8.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

8.2.1. AZ ELMÉLETI ÓRÁK TÁRGYI FELTÉTELEI

Az elméleti órák megtartásához a képzés csoportlétszámának megfelelő oktatótermet kell biztosítani, amely megfelel a jogszabályokban előírt egyéb feltételeknek, továbbá – mint oktatási helyszínt – a képzőszervezet bejelentette. A teremben a létszámnak megfelelő számú, jegyzetelésre alkalmas asztalra és székre, valamint, ha a képzés módszertana megkívánja, megfelelő oktatástechnológiai eszközökre (számítógép, projektor, TV, médialejátszó stb.) van szükség.

8.2.2. A GYAKORLATI ÓRÁK TÁRGYI FELTÉTELEI

A gyakorlati órák megtartása a járművek karbantartását, javítását végző műhelyekben, kocsiszínbén, forgalmi szolgálati helyeken történik, vagy szemléltető eszközök alkalmazásával a csoportlétszámnak megfelelő oktatóteremben.

8.2.3. SZEMLÉLTETŐ ANYAGOK, OKTATÁSI SEGÉDLETEK

Az oktatásokon a példák bemutatásához a tansegédletek kiegészülhetnek a képzőszerv által biztosított jegyzetekkel, oktatási segédletekkel.

8.2.4. KÖTELEZŐ IRODALOM

- Az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól alapján készített KRESZ tankönyv,
- F.1. – F.2. számú Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára (UVH/VF/NS/A/1342/2/2016. sz. alatt, 2016. IV. 29-től).

8.2.5. AJÁNLOTT TOVÁBBI SZAKIRODALOM

- Érvényben lévő rendeletek, szabályzatok és végrehajtási utasítások,
- Oktatási prezentációk.

9. AZ ALAPKÉPZÉS FOLYAMATA

A képzési program egy tanulmányi egységet képez, amely egy gyakorlati órát is tartalmazó elméleti képzés. A képzés témakörei, tantárgyai nem függenek egymástól, a 14.pontban szereplő táblázatban foglalt sorrendiség nem jelenti az oktatás sorrendiségét, ugyanakkor a

program megvalósítása során törekedni kell arra, hogy az egymásra épülő, valamint a szabályozások megértéséhez szükséges témakörök, tantárgyak oktatása időben megfelelően történjen.

A képzési program témaköreiből, illetve ahol tantárgyakra osztott, tantárgyaiból helyi vizsgát kell tenni. A helyi vizsga tartalmát és módszertanát, valamint a képzési program óráinak látogatása alóli felmentéseket a képző szerv határozza meg.

10. AZ ELŐZETESEN MEGSZERZETT TUDÁS ELISMERÉSÉNEK MÓDJA

A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 12. § szerint.

11. AZ ALAPKÉPZÉS SORÁN ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉSI RENDSZER

11.1.	Ellenőrzések formája	Írásbeli és szóbeli
11.2.	Ellenőrzések rendszeressége	Témakörönként, illetve ahol a témakör tantárgyakra osztott, tantárgyanként (de legalább 30 óránként) írásbeli ellenőrző feladatok, a vizsga szóbeli részének módszertani felkészítése céljából alkalmanként szóbeli feleletek.
11.3.	Ellenőrzések tartalma	Az írásbeli és szóbeli számonkérések tartalma mindenkor igazodik a képzésben megvalósult haladáshoz, az előírt és megvalósult ismeretanyag-átadáshoz.
11.4.	A felnőttek tudásszintjének ellenőrzésére szolgáló módszer(ek)	Témakörönként (ha van, tantárgyanként) írásbeli ellenőrző feladatok. A szóbeli hatósági vizsgára való felkészítés, tapasztalatszerzés céljára az ezzel érintett témakörökből, ezen belül tantárgyakból szóbeli számonkérés.
11.5.	Megszerezhető minősítések	„Megfelelt” / „Nem felelt meg”
11.6.	Megszerezhető minősítésekhez tartozó követelményszintek	A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 19. § (4.) bekezdés előírása szerint.
11.7.	Sikertelen teljesítések következményei	Célzott konzultációt követően a számonkérés szükség szerinti ismétlése. Sikertelen teljesítés esetén a képzésen résztvevő hatósági vizsgára nem bocsátható.

12. AZ ALAPKÉPZÉS ZÁRÁSA

12.1.	Az alapképzés zárásának feltételei	A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő témakör: tantárgyanként legalább 1-1 db sikeres írásbeli számonkérés szükséges a vizsgára bocsátáshoz. A kiegészítő ismeretek témakör: tantárgyanként legalább 1-1 db sikeres írásbeli számonkérés szükséges a képzés teljesítéséhez.
12.2.	Az alapképzés zárásának módja	Hatósági vizsga.
12.3.	A záróvizsga rendje	A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint.
12.4.	A záróvizsga követelménye	A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint.
12.5.	A záróvizsga minősítési szintjei	A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint.
12.6.	A különböző minősítésekhez tartozó követelményszintek	A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint.
12.7.	A sikertelen teljesítés következménye	Javítóvizsga a 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 21. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint tehető. A sikertelen alapvizsga után, de még a javítóvizsga előtt minimum 2 x 6 óra konzultációt kell biztosítani.

13. AZ ALAPKÉPZÉS ELVÉGZÉSÉT IGAZOLÓ OKIRAT

13.1.	Bizonyítvány		
13.2.	Tanúsítvány	X	A 2013. évi LXXVII. (felnőttképzési) törvény szerint.
13.3.	Látogatási igazolás		
13.4.	Egyéb	X	A képzést lezáró hatósági vizsga „Megfelelt” szintű teljesítését követően: A KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerinti „Alapvizsga igazolás” és „Alapvizsga jegyzőkönyv”.

14. TÉMAKÖRÖK, TÉMAKÖRÖKÖN BELÜLI TANTÁRGYAK

Sor- szám	Témakörök	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő témakör				
1.	Jelzési, forgalmi ismeretek	32	2	34
2.	KRESZ ismeret közúti vasúti jármű esetén	30	10	40
Kiegészítő ismeretek témakör				
3.	Vasútvonalak és jellemzőik, valamint a pálya menti berendezések általános ismerete	13	7	20
4.	Fékezési ismeretek	12	2	14
5.	Közlekedésbiztonsági ismeretek	20	7	27
6.	Rendkívüli helyzetekben követendő eljárások	13	2	15
Összesen:		120	30	150

14.1. A VASÚTI KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ TÉMAKÖR RÉSZLETES ÓRATERVE

Sor- szám	A témakör részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Jelzési, forgalmi ismeretek	32	2	34
2.	KRESZ ismeret közúti vasúti jármű esetén	30	10	40
Összesen:		62	12	74

A VASÚTI KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ TÉMAKÖR OKTATÁSÁNAK CÉLJA

A témakör oktatásának célja, hogy megismertesse a képzésben résztvevőkkel a közúti vasúti és KRESZ jelzések adására, értelmezésére, a jelzést, továbbá figyelmeztetést adó eszközökre, berendezésekre, a jelzésadás módjára, helyére, idejére, a jelzők, figyelmeztető jelek elhelyezésére, valamint a jelzésekkel közölt parancsok, továbbá figyelmeztetések esetén követendő eljárásokra, azok végrehajtásának módjára, mikéntjére vonatkozó részletes szabályokat. További cél, hogy a képzésben résztvevőkkel megismertesse az általános forgalmi rendelkezéseket, a KRESZ általános szabályrendszerét, a közúti vasúti utasítás és a KRESZ fogalom-meghatározásait, valamint a biztonságos közlekedés lebonyolításához

szükséges közúti vasúti és KRESZ szabályokat, továbbá felkészítse a résztvevőket a rendkívüli, valamint balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elhárítására.

A VASÚTI KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ TÉMAKÖR

OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI

A témakör oktatásánál fel kell hívni a résztvevők figyelmét a jelzési és forgalmi szabályok fontosságára, továbbá az előírások figyelmen kívül hagyásából, vagy a jelzésadás hiányából, a forgalmi szabályok be nem tartásából fakadó veszélyforrásokra és következményekre.

A közúti vasúti forgalmi és a KRESZ ismeretek oktatása során nagy hangsúlyt kell fektetni a különböző szabályrendszerek és szabályok összefüggéseire, valamint a szabályok betartására fokozottan fel kell hívni a képzésben résztvevők figyelmét és szemléltetni kell az azok be nem tartása, vagy elmulasztása esetén létrejövő veszélyforrásokat, balesetveszélyes helyzeteket. A szabálykövető és a szabályok betartását megkövetelő személyiségjegyek kialakítására, nevelésére kiemelt figyelmet kell fordítani. Az oktatás során előnyben kell részesíteni a magyarázatot, az esettanulmányt és az egyéni, valamint csoportos feladatokat.

A VASÚTI KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ TÉMAKÖR ÁLTAL

MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a témakör oktatásának végeztével:

- ismeri a jelzések adásával kapcsolatos alapszabályokat és a különleges helyzetekben követendő eljárásokat,
- tévesztés nélkül ismeri a jelzőkkel, kézi- és hangjelzésekkel, egyéb jelzőkkel adott, valamint a járműveken alkalmazott jelzéseket és figyelmeztető jeleket,
- tisztában van a jelzések adására és azok végrehajtására vonatkozó szabályokkal,
- képes a forgalmi helyzetnek megfelelő jelzésadásra, a jelzések értelmezésére és a jelzési parancs végrehajtására,
- ismeri az általános forgalmi rendelkezéseket és fogalmakat, a váltókra vonatkozó szabályokat, a járműmegfutamodás elleni védekezésre, illetve járműmegfutamodás esetén alkalmazandó eljárásokra vonatkozó szabályokat, valamint a közlekedés lebonyolítására vonatkozó szabályokat,
- tévesztés nélkül ismeri a közlekedésbiztonsági szabályokat; a váltók állítására vonatkozó szabályokat,
- tisztában van a forgalmi szabályok összefüggéseivel és azok következményeivel,
- képes a forgalmi és balesetveszélyes, rendkívüli helyzeteket felismerni és megfelelően cselekedni, eljárni, a balesetveszélyes helyzeteket elhárítani,
- ismeri az általános közúti közlekedési szabályzat rendelkezéseit és a fogalmakat,
- tévesztés nélkül ismeri a KRESZ közúti vasúti járművekre vonatkozó szabályait,
- tisztában van a KRESZ szabályok összefüggéseivel és azok következményeivel.

14.1.1. A JELZÉSI, FORGALMI ISMERETEK TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	F.1.-F.2.sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára	32	2	34
	Összesen:	32	2	34

A JELZÉSI, FORGALMI ISMERETEK TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA

A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a képzésben résztvevőkkel a közúti vasúti jelzések adására, értelmezésére, a jelzést, továbbá figyelmeztetést adó eszközökre, berendezésekre, a jelzésadás módjára, helyére, idejére, a jelzők, figyelmeztető jelek elhelyezésére, valamint a jelzésekkel közölt parancsok, továbbá figyelmeztetések esetén követendő eljárásokra, azok végrehajtásának módjára, mikéntjére vonatkozó részletes szabályokat. A jelzési ismeretek oktatásán kívül további cél, hogy a képzésben résztvevőkkel megismertesse a közúti vasúti üzemre érvényes általános forgalmi rendelkezéseket, fogalommeghatározásokat, valamint a biztonságos közlekedés lebonyolításához szükséges szabályokat, továbbá felkészítse a résztvevőt a rendkívüli helyzetek felismerésére és elhárítására.

A JELZÉSI, FORGALMI ISMERETEK TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI

A jelzési ismeretek oktatásánál fel kell hívni a résztvevők figyelmét az egyes jelzések fontosságára, továbbá a jelzések figyelmen kívül hagyásából vagy a jelzésadás hiányából fakadó veszélyforrásokra és következményekre.

A forgalmi ismeretek oktatása keretében a résztvevőkkel meg kell ismertetni a vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos előírások szakszerű alkalmazását, annak érdekében, hogy rendkívüli esemény esetén a helyzetnek megfelelően tudjanak intézkedni.

Az oktatás során nagy hangsúlyt kell fektetni a jelzési és forgalmi szabályok összefüggéseire, valamint a szabályok betartására fokozottan fel kell hívni a képzésben résztvevők figyelmét és szemléltetni kell az azok be nem tartása, vagy elmulasztása esetén létrejövő veszélyforrásokat, balesetveszélyes helyzeteket. A szabálykövető és a szabályok betartását megkövetelő személyiségjegyek kialakítására, nevelésére kiemelt figyelmet kell fordítani. Az oktatás során előnyben kell részesíteni a magyarázatot, az esettanulmányt és az egyéni, valamint csoportos feladatokat.

A JELZÉSI, FORGALMI ISMERETEK TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ

KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végétől:

- képes a jelzéseket rátekintés és hallás után azonnal, tévesztés nélkül felismerni,
- képes az adott helyzetben az azonnali és szabályszerű cselekvésre,
- képes a veszélyhelyzetek esetén, a balesetek megelőzéséhez szükséges kézi jelzéseket alkalmazni, értelmezni,

- képes a szabályozások közötti összefüggések alkalmazására,
- képes a vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos előírások alkalmazására,
- képes értelmezni a forgalmi szabályokat és azonnal, egyértelműen reagálni a felmerülő forgalmi szituációkban.

A JELZÉSI, FORGALMI ISMERETEK TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK TÉTELES FELSOROLÁSA

F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára (UVH/VF/NS/A/1342/2/2016.)

1. AZ UTASÍTÁSOK HATÁLYA, TARTALMA, FOGALOMTÁR

- 1.1. Az Utasítások tartalma
- 1.2. Az Utasítás hatálya
- 1.3. Az Utasítás ismerete
- 1.4. Az Utasítás jóváhagyása, módosítása és hatálytalanítása
- 1.5. Az Utasítás kiegészítői
- 1.6. Végrehajtási utasítás kiadása
- 1.7. Kezelési szabályzat kiadása
- 1.8. Fogalomtár

F.1. SZÁMÚ JELZÉSI UTASÍTÁS

2. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK A JELZÉSEKRE, JELZŐKRE, JELZŐESZKÖZÖKRE

- 2.1. A jelzések szerepe
- 2.2. Jelzők
- 2.3. Jelzőeszközök
- 2.4. Követelmények a jelzések adásával szemben
- 2.5. A jelzések megfigyelése
- 2.6. Kétes jelzés
- 2.7. Egyidejű, eltérő értelmű jelzések
- 2.8. A jelzők elhelyezése
- 2.9. A jelzők és jelzőeszközök megóvása

3. JELZŐK

3.1. A jelzők csoportosítása forgalmi szempontból

3.2. Főjelzők

- 3.2.1. A háromfogalmú főjelző jelzései
- 3.2.2. A kétfogalmú főjelző jelzései
- 3.2.3. Az egyfogalmú főjelző jelzése
- 3.2.4. A főjelzők kiegészítő jelzései

3.2.4.1. Hívójelzés

3.2.4.2. Ellenmenet jelzés

3.3. Közúti holdfényjelzők (forgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek)

- 3.3.1. A holdfényjelzők jelzési képei
- 3.3.2. A három lámpából álló holdfényjelzők jelzései

3.4. Egyéb jelzők

- 3.4.1. Távvezérelt váltók jelzései
- 3.4.2. Váltóreteszelő jelző
- 3.4.3. A járművezető által távvezérléssel történő váltóállítás helyére figyelmeztető jelző
- 3.4.4. Főjelző vagy közúti fedező jelző ellenőrző jelzője
- 3.4.5. Forgalomtechnikai összehangolás jelző

- 3.4.6. Forgalomtechnikai ellenőrző jelző
- 3.4.6.1. Állítástárolás időzítő jelző
- 3.4.7. Autóbusz-, trolibusz forgalom időszakosan a villamosvágányon jelző
- 3.4.8. A kocsiszíni kapun történő áthaladást engedélyező jelző
- 3.4.9. Vágányfoglaltság jelző
- 3.4.10. Megállóhely jelzőtábla
- 3.4.11. A kézi állítású, ellensúlyos váltó váltójelzőjének jelzései
- 3.4.12. A kézi állítású, ellensúlyos váltó állítókészülékének jelzései
- 3.4.13. Mechanikus csúcscsínrögzítő szerkezettel vagy eszközzel felszerelt váltó jelzőtábla
- 3.4.14. Utánjáró, nem rögzített csúcscsínű váltó jelzőtábla
- 3.4.15. A párhuzamos, egyidejű meneteket szabályzó jelzőtáblák
- 3.4.15.1. Tiltott egyidejű menetekre vonatkozó jelzőtáblák
- 3.4.15.2. Megengedett egyidejű menetekre vonatkozó jelzőtábla
- 3.4.16. Engedélyezett legnagyobb sebesség jelzőtábla
- 3.4.16.1. Pontszerű lassújel pályahiba miatt jelzőtábla
- 3.4.16.2. Lassújel munkavezetékre vonatkozóan jelzőtábla
- 3.4.17. Engedélyezett legnagyobb sebességgel járható pályaszakasz vége jelzőtábla
- 3.4.18. Megállj! jelzőtábla
- 3.4.19. Váltón engedélyezett sebesség jelzőtábla
- 3.4.20. Vágánykereszteződésen engedélyezett sebesség jelzőtábla
- 3.4.21. Biztonsági határjelző
- 3.4.22. Vágány kenve jelzőtábla
- 3.4.23. Űrszelvénybe nyúló létesítményre figyelmeztető jelzőtábla
- 3.4.24. Szakaszszigetelő jelző
- 3.4.24.1. Menetárammal nem járható szakaszszigetelő jelző
- 3.4.24.2. Menetárammal járható szakaszszigetelő jelző
- 3.4.25. Feszültséghatár jelzőtábla
- 3.4.26. Villamosszerelvény állj! jelzőtábla
- 3.4.27. Biztosított vágányutas biztosítási körzet eleje jelzőtábla
- 3.4.28. Biztosított vágányutas biztosítási körzet vége jelzőtábla
- 3.4.29. Kiegészítő jelzők
- 3.4.30. Megállás helye jelzőtábla
- 3.4.31. Váltó ráfutási szakasz kezdete jelzőtábla
- 3.4.32. Technikai figyelmeztető jelzőtábla
- 3.5 Érvénytelen és használhatatlan jelzők**
- 3.5.1. Érvénytelen jelzők
- 3.5.2. Időszakosan érvénytelenített főjelző
- 3.5.3. Használhatatlan jelzők

4. KÉZI JELZÉSEK

4.1. Látható jelzések

- 4.1.1. Szabad jelzés
- 4.1.2. Lassan jelzés
- 4.1.3. Megállj jelzés
- 4.1.4. Jelzőbot alkalmazása

4.2. Hallható jelzések

- 4.2.1. Figyelj jelzés
- 4.2.2. Lassan jelzés
- 4.2.3. Megállj jelzés
- 4.2.4. Vészjelzés
- 4.2.5. Indulásjelzés

5. JELZÉSEK A JÁRMŰVEKEN

5.1. A járműveken feltüntetendő jelzések

5.1.1. Hatósági jelzés

5.1.2. Egyéb jelzések

5.2. A jármű külső részén levő jelzések

5.2.1. Homlokirányjelzés

5.2.2. Oldalirányjelzés

F.2. SZÁMÚ FORGALMI UTASÍTÁS

6. ÁLTALÁNOS FORGALMI RENDELKEZÉSEK

6.1. Alkalmasság a forgalmi szolgálat ellátására

6.2. Járművezetéshez szükséges iratok

6.3. A járművezetés gyakorlása

6.4. Magatartás és figyelem a forgalmi szolgálat ellátása közben

6.5. Dohányzás

6.6. A munkavégző képességre hátrányosan ható szer fogyasztása

6.7. A szolgálat megkezdése

6.8. A szolgálat átadás - átvétele, befejezése

6.9. Szolgálati hely elhagyása

6.10. Utasítások kiadása és végrehajtása

6.11. Utasok tájékoztatása

6.12. Felelősség

7. MENETREND, JÁRATOK MEGNEVEZÉSE

7.1. Menetrend

7.2. A menetrend betartása

7.3. Végállomás

7.4. Forgalmi járatok

7.5. Nem forgalmi járatok

8. VÁGÁNYOK, KITÉRŐK, VÁGÁNY- ÉS MUNKAVEZETÉK-KERESZTEZŐDÉSEK

8.1. Közúti vasúti pálya

8.2. A váltók alkatrészei forgalmi szempontból

8.2.1. Az alkatrészek felsorolása

8.2.2. Tősínek és csúcssínek

8.2.3. A csúcssínek szabályos állása

8.2.4. A csúcssínek nem szabályos állása (félállás)

8.2.5. A váltó gyöke

8.2.6. Összekötő rúd

8.2.7. Csúcssínrögzítő szerkezet vagy eszköz

8.2.8. Állító szerkezet, állítórúd

8.2.9. Váltójelző

8.3. Váltók csúcssínjeinek rögzítése

8.4. Hasítható váltók

8.4.1. Utánjáró váltó

8.4.2. Rugós visszacsapó váltó

8.4.3. Visszacsapó váltó

8.4.4. Kulisszás, bilincses vagy rugós váltó

8.4.5. Vendégkitérő

8.5. Nem hasítható váltók

8.5.1. Kiszögelt, kiékelt váltó

8.6. Váltók használhatósága

- 8.6.1. A váltók használhatóságának a forgalmi feltételei
- 8.6.2. Eljárás, ha a váltók használhatóságának a forgalmi feltételei nem teljesülnek
- 8.6.3. Váltóállítást gátló szerkezettel ellátott váltók
- 8.7. Váltóállítási módok
- 8.8. Helyszíni kézi váltóállítás
- 8.9. Távvezérelt váltóállítás kezelő személy közreműködésével
- 8.10. Távvezérelt váltóállítás a járművezető közreműködésével
- 8.10.1. A távvezérelt váltóállítás általános szabályai
- 8.10.2. A szánszerkezettel, rádiós, vagy egyéb módon történő váltóállítás szabályai
- 8.10.3. Az állítástárolós kialakítású váltók állításának szabályai
- 8.11. A váltókon történő közlekedés általános szabályai
- 8.12. Áthaladás mechanikusan nem rögzített csúcssínű váltón
- 8.13. Áthaladás mechanikusan rögzített csúcssínű váltón
- 8.14. Összekötővágány
- 8.15. Vágánykereszteződések
- 8.16. Trolibusz munkavezeték-kereszteződések
- 8.17. Tolópad

9. JÁRMŰVEK BERENDEZÉSEI

- 9.1. A jármű műszaki állapota
- 9.2. A jármű műszaki hibája
- 9.3. Áramszedő
- 9.4. A járművek világítása
- 9.5. Túláramvédő berendezések, túláramkapcsoló
- 9.6. Irányváltó, iránykapcsoló
- 9.7. A közlekedésben résztvevők figyelmeztetésére szolgáló hangjelző berendezések
- 9.8. Visszapillantó berendezés (visszapillantó tükör, videó megfigyelő rendszer)
- 9.9. Indulás (ajtózárás) jelző berendezés
- 9.10. Távműködtetésű ajtók
- 9.11. Homokszóró
- 9.12. Páramentesítő, ablaktörlő és ablakmosó berendezés
- 9.13. Vészjelző, utastéri vészfék, ajtóvésznyitó
- 9.14. Hangerősítő berendezés, utastájékoztató berendezés
- 9.15. Egyéb berendezések
- 9.16. Vezetőfülke
- 9.17. Éberségi berendezés

10. FÉKEZÉS ÉS FÉKBERENDEZÉSEK

- 10.1. Fékberendezések és fékezés
- 10.2. Üzemi fékberendezés és üzemi fékezés
- 10.3. Intenzív fékezés
- 10.4. Rögzítőfék és rögzítőfékezés
- 10.5. Sínfék
- 10.6. Vészfékezés

11. JÁRMŰVEK KÖZLEKEDÉSE

- 11.1. Jármű átvétele, elindulás a telephelyről
- 11.2. Beállítás a telephelyre
- 11.3. Jármű átadása és átvétele a váltás helyén
- 11.4. A jármű sebessége
- 11.5. Követési távolság
- 11.6. Álló jármű megközelítése

- 11.7. Megállás a megállóhelynél
- 11.8. Utasok le- és felszállása
- 11.9. Elindulás a megállóhelyről
- 11.10. Közlekedés a végállomások területén
- 11.11. Speciális közlekedési előírások két- vagy többvágányú pályaszakaszra
- 11.12. Tiltott egyidejű menetek
- 11.13. Elhaladás főjelző mellett
- 11.14. Közlekedés főjelző vagy közúti fedezőjelző ellenőrző jelzőjével ellátott helyeken
- 11.15. Közlekedés a jelző használhatatlansága esetén
- 11.16. Elhaladás a vágányhoz közel elhelyezkedő tárgy mellett
- 11.17. Közlekedés egyvágányú pályán
- 11.18. Közlekedés felbontott pálya, illetve pályamunkálatok helyén
- 11.19. Jármű fedezése
- 11.20. Közlekedés vasúti átjáróban
- 11.21. Áthaladás nyitott kocsiszíni kapun

12. RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK

- 12.1. Rendkívüli esemény
- 12.2. A jármű továbbhaladását akadályozó körülmények
- 12.3. Eljárás késés esetén
- 12.4. Eltérés az előírt útvonaltól
- 12.5. Közlekedés vízzel elöntött pályaszakaszon
- 12.6. Közlekedés helytelen vágányon
- 12.7. Eljárás a jármű műszaki hibája esetén
- 12.8. Járművek össze- és szétcsatolása
- 12.9. Jármű tolása
- 12.10. Tolás a járművezető közreműködésével állított elektromos váltóknál
- 12.11. Járművek vontatása
- 12.12. Vezetés köztes vagy hátsó vezetőfülkéből
- 12.13. Szerelvényszakadás
- 12.14. Közlekedés hibás munkavezeték alatt
- 12.15. Eljárás a hálózati feszültség kimaradása esetén
- 12.16. Kisiklás, elterelődés
- 12.17. Tűz a járművön
- 12.18. Eljárás a jármű ablaktörése esetén
- 12.19. Utas rosszulléte
- 12.20. Jármű utasterének beszennyezése
- 12.21. Személy kizárása az utazásból
- 12.22. Talált tárgyak kezelése
- 12.23. Az utas kárigénye
- 12.24. Rosszullét a szolgálat ellátása közben
- 12.25. Összeütközés, személyi sérülés, károkozás, vágányvég záró szerkezetnek ütközés

MELLÉKLETEK

1. MELLÉKLET

A váltókon való közlekedéskor engedélyezett általános sebességértékek

2. MELLÉKLET

Közlekedés hegyipályán

3. MELLÉKLET

A teherjárat és munkagép közlekedésére vonatkozó külön szabályok

4. MELLÉKLET

A légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgiajarművek közlekedésére vonatkozó külön szabályok

5. MELLÉKLET

A felsővezeték nélküli üzemre képes vasúti járművek közlekedésére vonatkozó külön szabályok

A JELZÉSI, FORGALMI ISMERETEK TANTÁRGY HATÓSÁGI VIZSGAKÉRDÉSEI

A hatósági vizsgakérdések önállóan, összevont formában, valamint – a tudásanyag alapján – más megfogalmazásban is feltehetőek. Az írásbeli vizsgán annak módszertanából adódóan a kérdések megfogalmazása, a feladatok összeállítása igazodik a feladattípushoz.

Írásbeli és szóbeli kérdések.

F.1. sz. Jelzési Utasítás (F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára)

1. Ismertesse a jelzések szerepét, a jelzés „parancs elvét”! 2.1
2. Ismertesse a Jelzők és a Jelzőeszközök fogalmát, feladatukat! 2.2, 2.3
3. Ismertesse a jelzések adásával szembeni követelményeket! 2.4
4. Ismertesse a jelzések megfigyelésére vonatkozó előírásokat! 2.5
5. Ismertesse a „kétes jelzés” fogalmát és az észlelésekor követendő eljárást! 2.6
6. Ismertesse az „egyidejűleg adott eltérő értelmű jelzések” fogalmát és az észlelésük esetén követendő eljárást! 2.7
7. Ismertesse a jelzők elhelyezésére és a jelzőeszközökkel történő felszerelésre vonatkozó előírásokat! 2.8
8. Csoportosítsa forgalmi szempontból a jelzőket és ismertesse feladatukat! 3.1
9. Ismertesse az egyfogalmú főjelző jelzését, kiegészítő jelzését és azok jelentését! 3.2.3
10. Ismertesse a főjelzők kialakítását, jelzéseit, valamint az alattuk elhelyezkedő ellenmenet jelző jelzéseit és azok jelentését! 3.2.4.2
11. Ismertesse a főjelzők kialakítását, jelzéseit, valamint az alattuk elhelyezkedő hívójelzés jelzését és azok jelentését! 3.2.4.1
12. Ismertesse a Főjelző és az utána elhelyezett, vele kényszerkapcsolatban lévő Ellenőrző jelző kialakítását, jelzéseit és azok jelentését, valamint a két jelző működése közötti összefüggést! 3.4.4
13. Ismertesse a háromfogalmú főjelző jelzéseit és azok jelentését, ha a jelző oszlopán a Biztosított vágányutas biztosítási körzet eleje jelzőtáblát is elhelyezték! 3.2.1
14. Ismertesse a Holdfényjelzők kialakítását, jelzéseit, kiegészítő jelzését és azok jelentését! 3.3.2
15. Ismertesse a távvezérelt váltóknál alkalmazott Váltójelzők kialakítását, jelzéseit és azok jelentését! 3.4.1
16. Ismertesse a Járművezető által távvezérléssel történő váltóállítás helyére figyelmeztető jelzők kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.3
17. Ismertesse a két lámpából álló fényjelzőkészülék, a Közúti fedezőjelző és a vele kényszerkapcsolatban lévő Ellenőrző jelző kialakítását, jelzéseit és azok jelentését, valamint a két jelző működése közötti összefüggést! 3.4.4
18. Ismertesse az állítástárolás időzítő jelzőre vonatkozó előírásokat! 3.4.6.1

19. Ismertesse a Forgalomtechnikai összehangolás jelző és a Forgalomtechnikai ellenőrző jelző kialakítását, jelzését és annak jelentését! 3.4.6
20. Ismertesse az Autóbusz-, trolibusz forgalom időszakosan a villamosvágányon jelző kialakítását, jelzését és annak jelentését! 3.4.7
21. Ismertesse a kocsiszíni kapun történő áthaladást engedélyező jelzőre vonatkozó előírásokat! 3.4.8
22. Ismertesse a vágányfoglaltság jelzőre vonatkozó előírásokat! 3.4.9
23. Ismertesse a Megállóhely jelzőtáblák és az alattuk elhelyezhető kiegészítő táblák kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.10
24. Ismertesse a kézi állítású ellensúlyos váltók váltójelzőjének és állítókészülékének a kialakítását, jelzéseit és azok jelentését! 3.4.11, 3.4.12
25. Milyen kialakítású jelzőtáblák jelzik váltó csúcssínjének mechanikus rögzítését vagy a mechanikus rögzítés hiányát? 3.4.13, 3.4.14
26. Ismertesse a megengedett egyidejű menetekre vonatkozó jelzőtábla kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.15.2
27. Ismertesse a Tiltott egyidejű menetek kezdete és a Tiltott egyidejű menetek vége jelzőtáblák kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.15.1
28. Ismertesse a párhuzamos egyidejű menetet szabályozó táblát! 3.4.15.2
29. Ismertesse az engedélyezett legnagyobb sebesség és az engedélyezett legnagyobb sebességgel járható pályaszakasz vége jelzőtáblák és az alattuk elhelyezhető kiegészítő jelzőtáblák kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.16
30. Ismertesse a pontszerű lassújel pályahiba miatt jelzőtábla kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.16.1
31. Ismertesse a lassújel munkavezetésekre vonatkozóan jelzőtábla kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.16.2
32. Ismertesse a Megállj jelzőtábla kialakítását, jelzésének jelentését és az elhelyezésére vonatkozó szabályokat! 3.4.18
33. Ismertesse a Váltón engedélyezett sebesség jelzőtábla és az alatta elhelyezhető kiegészítő jelzőtáblák kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.19
34. Ismertesse a Vágánykereszteződésen engedélyezett sebesség jelzőtábla és az alatta elhelyezhető kiegészítő jelzőtáblák kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.20
35. Milyen jelzések alkalmazásával jelezhető a villamos fékezésre kijelölt pályaszakasz? ismertesse e jelzőknek a kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.29
36. Ismertesse a Biztonsági határjelző és a Vágány kenve jelzőtábla kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.21, 3.4.22
37. Ismertesse az Űrszelvénybe nyúló létesítményre figyelmeztető jelzőtábla jelzésének jelentését! 3.4.23
38. Ismertesse a menetárammal nem járható szakaszszigetelő jelző kialakítását, jelzésének jelentését és az elhelyezésére vonatkozó szabályokat! 3.4.24.1
39. Ismertesse a menetárammal járható szakaszszigetelő jelző kialakítását, jelentését és az elhelyezésére vonatkozó szabályokat! 3.4.24.2
40. Ismertesse a Feszültséghatár és a Villamosszerelvény állj jelzőtáblák kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.25, 3.4.26
41. Ismertesse az „ÁTV” feliratú kiegészítő jelző kialakítását, jelzésének jelentését és az elhelyezésére vonatkozó szabályokat! 3.4.29

42. Ismertesse a „VF” feliratú kiegészítő jelző kialakítását, jelzésének jelentését és az elhelyezésére vonatkozó szabályokat! 3.4.29
43. Ismertesse az „E” feliratú kiegészítő jelző kialakítását, jelzésének jelentését és az elhelyezésére vonatkozó szabályokat! 3.4.29
44. Ismertesse a megállás helye jelző kialakítását, jelzésének jelentését és az elhelyezésére vonatkozó szabályokat! 3.4.30
45. Ismertesse a váltó ráfutási szakasz kezdete jelző kialakítását, jelzésének jelentését és az elhelyezésére vonatkozó szabályokat! 3.4.31
46. Ismertesse a technikai figyelmeztető jelzőtábla kialakítását, jelzésének jelentését és az elhelyezésére vonatkozó szabályokat! 3.4.32
47. Ismertesse a Biztosított vágányutas biztosítási körzet eleje és a Biztosított vágányutas biztosítási körzet vége jelzőtáblák kialakítását és jelzésének jelentését! 3.4.27, 3.4.28
48. Miről ismeri fel az érvénytelen és az időszakosan érvénytelenített jelzőt és mi a teendő ennek észlelésekor? 3.5.1, 3.5.2
49. Miről ismeri fel a használhatatlan jelzőt és mi a teendő ennek észlelésekor? 3.5.3
50. Ismertesse a sárga színű jelzőzászlóval adható jelzéseket és azok jelentését! 4.1
51. Ismertesse a fehér fényű jelzőlámpával adható jelzéseket és azok jelentését! 4.1
52. Hogyan adható Szabad jelzés, és ez mit jelent a járművezető részére? 4.1.1
53. Hogyan adható – látható módon – a Lassan jelzés, és ez mit jelent a járművezető részére? 4.1.2
54. Hogyan adható – látható módon – a Megállj jelzés, és ez mit jelent a járművezető részére? 4.1.3
55. Ismertesse a jelzőbot alkalmazásának célját és szabályait! 4.1.4
56. Melyik jelzőeszközzel, milyen esetben és hogyan adható – hallható módon – a Figyelj és a Lassan jelzés! 4.2, 4.2.1, 4.2.2
57. Melyik jelzőeszközzel, milyen esetben és hogyan adható – hallható módon – a Megállj és a Vészjelzés, illetve mit jelentenek ezek a jelzések a járművezető részére! 4.2.3, 4.2.4
58. Melyik jelzőeszközzel, milyen esetben és hogyan adható az Indulásjelzés! 4.2.5
59. Sorolja fel a szerelvényen lévő hatósági jelzést! 5.1.1
60. Milyen jelzéseket kell alkalmazni és milyen jelzések alkalmazhatók a forgalmi járatként közlekedő szerelvény külső részén? 5.2, 5.2.1, 5.2.2
61. Milyen jelzéseket kell alkalmazni és milyen jelzések alkalmazhatók a nem forgalmi járatként közlekedő szerelvény külső részén? 5.2, 5.2.1, 5.2.2
62. Milyen egyéb jelzések alkalmazhatók a járműveken? 5.1.2

F.2. sz. Forgalmi Utasítás (F.1. – F.2.sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára)

63. Ismertesse a járművezetéshez szükséges iratokra vonatkozó előírásokat! 6.2
64. Ismertesse a járművezetés gyakorlására vonatkozó előírásokat! 6.3
65. Ismertesse a forgalmi szolgálat ellátása közbeni magatartásra és figyelemre vonatkozó előírásokat! 6.4
66. Ismertesse a dohányzásra vonatkozó előírásokat! 6.5
67. Ismertesse a munkavégző képességre hátrányosan ható szer fogyasztására vonatkozó előírásokat! 6.6
68. Ismertesse a szolgálat megkezdésére vonatkozó előírásokat! 6.7

69. Ismertesse a szolgálat átadás - átvételével, befejezésével kapcsolatos szabályokat! 6.8
70. Ismertesse a szolgálati hely elhagyására vonatkozó szabályokat! 6.9
71. Ismertesse az utasítások kiadásával és végrehajtásával kapcsolatos szabályokat! 6.10
72. Ismertesse az utasok tájékoztatására vonatkozó előírásokat! 6.11
73. Ismertesse a felelősségre vonatkozó szabályt! 6.12
74. Ismertesse a menetrend betartásával kapcsolatos előírásokat! 7.2
75. Ismertesse a nem forgalmi járatokra vonatkozó előírásokat! 7.5
76. Ismertesse a közúti vasúti pályára vonatkozó tudnivalókat! 8.1
77. Sorolja fel a váltó forgalmi szempontból figyelembe veendő alkatrészeit! 8.2.1
78. Mit értünk tősin és csúcssín alatt? 8.2.2
79. Mit értünk a csúcssínek szabályos állása alatt? 8.2.3
80. Mit értünk a csúcssínek nem szabályos állása (félállás) alatt? 8.2.4
81. Mit értünk a váltó gyöke alatt? 8.2.5
82. Mit értünk a váltó összekötő rúdja alatt? 8.2.6
83. Mit értünk csúcssínrögzítő szerkezet vagy eszköz alatt? 8.2.7
84. Mit értünk a váltó állítószerkezete, állítórúdja alatt? 8.2.8
85. Ismertesse a váltó csúcssínjeinek rögzítésére vonatkozó tudnivalókat! 8.3
86. Sorolja fel a hasítható váltók fajtáit! 8.4
87. Mit értünk utánjáró váltó alatt? 8.4.1
88. Mit értünk rugós visszacsapó váltó alatt? 8.4.2
89. Mit értünk visszacsapó váltó alatt? 8.4.3
90. Mit értünk kulisszás, bilincses vagy rugós váltó alatt? 8.4.4
91. Mit értünk a vendégkiterő fogalma alatt? 8.4.5
92. Ismertesse a nem hasítható váltóra vonatkozó általános tudnivalókat! 8.5
93. Mit értünk kiszögelt, kiékelte váltó alatt? 8.5.1
94. Ismertesse a váltók használhatóságának a forgalmi feltételeit! 8.6.1
95. Ismertesse az eljárást, ha a váltók használhatóságának a forgalmi feltételei nem teljesülnek! 8.6.2
96. Ismertesse a váltóállítást gátló szerkezettel ellátott váltókra vonatkozó tudnivalókat! 8.6.3
97. Ismertesse a váltóállítási módokat! 8.7
98. Ismertesse a helyszíni kézi váltóállításra vonatkozó szabályokat! 8.8
99. Ismertesse a kezelő személy közreműködésével történő távvezérelt váltóállításra vonatkozó szabályokat! 8.9
100. Ismertesse a járművezető közreműködésével történő távvezérelt váltóállításra vonatkozó általános szabályokat! 8.10, 8.10.1
101. Ismertesse a járművezető közreműködésével, szánszerkezettel, rádiós, vagy egyéb módon történő váltóállításra vonatkozó szabályokat! 8.10.2
102. Ismertesse a járművezető közreműködésével történő, állítástárolós kialakítású váltóállításra vonatkozó szabályokat! 8.10.3
103. Ismertesse a váltókon történő közlekedés általános szabályait! 8.11

104. Ismertesse a mechanikusan nem rögzített csúcssínű váltón történő áthaladás szabályait! 8.12
105. Ismertesse a mechanikusan rögzített csúcssínű váltón történő áthaladás szabályait! 8.13
106. Ismertesse az összekötő vágányra vonatkozó előírásokat! 8.14
107. Ismertesse a vágánykeresztezésekre vonatkozó előírásokat! 8.15
108. Ismertesse a trolibusz munkavezeték-keresztezésekre vonatkozó előírásokat! 8.16
109. Ismertesse tolópadra vonatkozó előírásokat! 8.17
110. Ismertesse a járművek műszaki állapotára vonatkozó szabályt! 9.1
111. Hogyan csoportosíthatóak a műszaki hibák, és észlelésük esetén hogyan kell eljárni? 9.2
112. Ismertesse az áramszedők kezelésre vonatkozó szabályokat! 9.3
113. Mi az eljárás, ha a járművezető áramszedő hibát állapít meg? 9.3
114. Ismertesse a járművek világítására vonatkozó szabályt! 9.4
115. Mi az eljárás, ha a szerelvény világítása részben vagy teljesen üzemképtelenné válik? 9.4
116. Ismertesse a túláramvédő berendezések, túláramkapcsoló kezelésére vonatkozó szabályt! 9.5
117. Ismertesse a járművek irányváltó kapcsolójára, iránykapcsolójára vonatkozó előírásokat! 9.6
118. Ismertesse a járművek közlekedésben résztvevők figyelmeztetésére szolgáló hangjelző berendezésére vonatkozó tudnivalókat! 9.7
119. Ismertesse a visszapillantó berendezésre (visszapillantó tükör, videó megfigyelő rendszer) vonatkozó tudnivalókat! 9.8
120. Ismertesse a járművek indulás (ajtózárás) jelző berendezésére vonatkozó tudnivalókat! 9.9
121. Ismertesse a járművek távműködtetésű ajtóira vonatkozó tudnivalókat! 9.10
122. Ismertesse a járművek homokszóró berendezésére vonatkozó tudnivalókat! 9.11
123. Ismertesse a páramentesítő, ablaktörlő és ablakmosó berendezésre vonatkozó tudnivalókat! 9.12
124. Ismertesse a vészjelző, utastéri vészfék, ajtó vésznyitó feladatát és a kezelésére vonatkozó szabályokat! 9.13
125. Ismertesse a hangerősítő és az utastájékoztató berendezésére vonatkozó tudnivalókat! 9.14
126. Ismertesse a vezetőfülkére vonatkozó tudnivalókat! 9.15
127. Ismertesse az éberségi berendezésre vonatkozó tudnivalókat! 9.17
128. Ismertesse az üzemi fékberendezésre és az üzemi fékezésre vonatkozó előírásokat! 10.2
129. Ismertesse az intenzív fékezésre vonatkozó előírásokat! 10.3
130. Ismertesse a rögzítő fékre, és a rögzítőfékezésre vonatkozó szabályokat! 10.4
131. Ismertesse a sínfékre vonatkozó előírásokat! 10.5
132. Ismertesse a vészfékezésre vonatkozó előírásokat! 10.6
133. Ismertesse a jármű átvételére vonatkozó tudnivalókat! 11.1

134. Ismertesse a telephelyen történő közlekedés szabályait! 11.1
135. Ismertesse a telephelyre történő beállítás szabályait! 11.2
136. Ismertesse a váltás helyén a jármű átadására és átvételére vonatkozó szabályt! 11.3
137. Ismertesse a követési távolságra vonatkozó szabályt! 11.5
138. Ismertesse az álló jármű megközelítésére vonatkozó szabályt! 11.6
139. Ismertesse a megállóhelynél történő megállásra vonatkozó szabályokat! 11.7
140. Ismertesse a megállóhelyről történő elindulásra vonatkozó szabályokat! 11.9
141. Ismertesse a végállomások területén történő közlekedés szabályait! 11.10
142. Ismertesse a két- vagy többvágányú pályaszakaszra vonatkozó speciális közlekedési előírásokat! 11.11
143. Ismertesse a tiltott egyidejű menetekre vonatkozó szabályokat! 11.12
144. Mely esetekben tiltott két jármű párhuzamos, egyidejű közlekedése kétvágányú pálya esetén? 11.12
145. Ismertesse a főjelzők melletti elhaladásra vonatkozó szabályokat! 11.13
146. Mely esetekben haladhatja meg járművével a főjelző tilos a továbbhaladás jelzését? 11.13
147. Ismertesse, hogyan kell közlekedni főjelző ellenőrző jelzőjével ellátott helyeken? 11.14
148. Ismertesse, hogyan kell közlekedni közúti fedező jelző ellenőrző jelzőjével ellátott helyeken? 11.14
149. Ismertesse a főjelző használhatatlansága esetén követendő eljárást! 11.15
150. Ismertesse a távvezérelt váltóval függésben álló főjelző használhatatlansága esetén követendő eljárást! 11.15
151. Ismertesse a távvezérelt váltóval kapcsolatos egyéb jelzők használhatatlansága esetén követendő eljárást! 11.15
152. Ismertesse a vágányhoz közel elhelyezkedő tárgy melletti elhaladás szabályait! 11.16
153. Ismertesse az egyvágányú pályán történő közlekedés szabályait! 11.17
154. Ismertesse, hogyan kell közlekedni felbontott pálya, illetve pályamunkálatok helyén? 11.18
155. Ismertesse a jármű fedezésére vonatkozó szabályt! 11.19
156. Ismertesse, milyen feltételekkel haladhat át nyitott kocsiszíni kapun? 11.21
157. Mit nevezünk rendkívüli eseménynek, és ilyen esetekben hogyan kell eljárni? 12.1
158. Ismertesse, hogyan kell eljárni a jármű továbbhaladását akadályozó körülmények esetén? 12.2
159. Hogyan kell eljárni késés esetén? 12.3
160. Ismertesse az előírt útvonaltól történő eltérésre vonatkozó szabályokat! 12.4
161. Ismertesse a vízzel elöntött pályaszakaszon történő közlekedés szabályait! 12.5
162. Ismertesse a helytelen vágányon történő közlekedésre vonatkozó szabályt! 12.6
163. Ismertesse a jármű műszaki hibája esetén követendő eljárást! 12.7
164. Ismertesse a járművek össze- és szétcsatolására vonatkozó szabályt! 12.8
165. Ismertesse a járművezető közreműködésével állított elektromos váltóknál történő tolásra vonatkozó szabályokat! 12.10
166. Ismertesse a járművek vontatására vonatkozó szabályt! 12.11

167. Ismertesse a szerelvényszakadásra vonatkozó szabályt! 12.13
168. Ismertesse a hibás munkavezeték alatt történő közlekedés szabályait! 12.14
169. Ismertesse a hálózati feszültség kimaradása esetére vonatkozó szabályt! 12.15
170. Ismertesse a kisiklás, elterelődés esetére vonatkozó szabályokat! 12.16
171. Ismertesse a járműtűz esetére vonatkozó szabályokat! 12.17
172. Ismertesse az utas rosszullet esetére vonatkozó szabályokat! 12.19
173. Ismertesse a személy utazásból való kizárására vonatkozó szabályt! 12.21
174. Ismertesse a talált tárgyak kezelésére vonatkozó szabályt! 12.22
175. Ismertesse a szolgálat ellátása közben bekövetkezett rosszullet esetére vonatkozó szabályt! 12.24
176. Mi a teendője, ha járműve vágányvég záró szerkezetnek ütközött? 12.25
177. Mi a teendője, ha személyi sérülés vagy összeütközés következett be? 12.25
178. Mit nevezünk hegyipályának?
179. Milyen kialakítású fékkel ellátott járművek közlekedhetnek a hegyipályán?
180. Milyen felszerelési tárggyal kell rendelkeznie a hegyipályán közlekedő járműnek?
181. Hogyan kell közlekedni meghibásodott járművel, hegy-, illetve völgymenetben?
182. Mikor üzemképes a kézifék a légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgia járműveken?
183. Mit nevezünk levegőrendszernek a légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgia járműveken?
184. Hogyan kell tömítettségi vizsgálatot végezni a légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgia járműveken?
185. Mikor üzemképes a légfék a légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgia járműveken?
186. Milyen szabályok vonatkoznak a légsűrítő kezelésére a légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgia járműveken?
187. Mi a biztonsági légfék feladata a légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgia járműveken?
188. Hogyan kell kezelni a vészcsapláncot a légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgia járműveken?
189. Mi a feladata a biztonsági légtartálynak a légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgia járműveken?
190. Mire szolgálnak az elzárócsapok, és azt hogyan kell kezelni a légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgia járműveken?
191. Mikor és hogyan kell ellenáramot használni a légfékes üzemi fékkel rendelkező és a nosztalgia járműveken?
192. járműveken?

A JELZÉSI, FORGALMI ISMERETEK TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ ALKALMAZANDÓ (TOVÁBBI) KÉRDÉSEK

Nincs

14.1.2. A KRESZ ISMERET KÖZÚTI VASÚTI JÁRMŰ ESETÉN TANTÁRGY

ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól (KRESZ)	30	10	40
	Összesen:	30	10	40

A KRESZ ISMERET KÖZÚTI VASÚTI JÁRMŰ ESETÉN TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK

CÉLJA

A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a képzésben résztvevőkkel a KRESZ fogalom- és szabályrendszerét, felkészítse a résztvevőket a fogalmak és a szabályok értelmezésére, alkalmazására, valamint a biztonságos közlekedés lebonyolítására, a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elhárítására.

A KRESZ ISMERET KÖZÚTI VASÚTI JÁRMŰ ESETÉN TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK

KÖVETELMÉNYEI

A tantárgy oktatásánál fel kell hívni a résztvevők figyelmét az egyes KRESZ szabályok fontosságára, továbbá a szabályok figyelmen kívül hagyásából vagy a szabályszegésből fakadó veszélyforrásokra és következményekre. A KRESZ ismeretek oktatása során nagy hangsúlyt kell fektetni a szabályok összefüggéseire, valamint a szabályok betartására fokozottan fel kell hívni a képzésben résztvevők figyelmét és szemléltetni kell az azok be nem tartása vagy elmulasztása esetén létrejövő veszélyforrásokat, balesetveszélyes helyzeteket. A szabálykövető és a szabályok betartását megkövetelő személyiségjegyek kialakítására, nevelésére kiemelt figyelmet kell fordítani. Az oktatás során előnyben kell részesíteni a magyarázatot, az esettanulmányt és az egyéni, valamint csoportos feladatokat.

A KRESZ ISMERETEK TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- képes a szabályozások közötti összefüggések alkalmazására,
- képes a KRESZ szabályait értelmezni a biztonságos és szakszerű munkavégzés érdekében,
- képes azonnal, egyértelműen reagálni a felmerülő forgalmi szituációkban,
- képes rendkívüli események során a megfelelő intézkedések végrehajtására.

A KRESZ ISMERETEK TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK RÉSZLETEZÉSE

1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól

I. RÉSZ: Bevezető rendelkezések

- A rendelet hatálya (1. §)
- Fogalmak (2. §)

- A közlekedésben résztvevőkre vonatkozó általános rendelkezések (3. §)
- A járművezetés személyi feltételei (4. §)
- A járművek közlekedésben való részvételének a feltételei (5. §)

II. RÉSZ: Közúti jelzések

- A rendőr jelzései (6. §)
- A jelzőőr jelzései (7. §)
- A gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek (8. §)
- A járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek (9. §)
- A közúti jelzőtáblákra vonatkozó közös rendelkezések (10. §)
- Útvonaltypust jelző táblák (11. §)
- Az elsőbbséget szabályozó jelzőtáblák (12. §)
- Utasítást adó jelzőtáblák (13. §)
- A járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtáblák (14. §)
- Megállási és várakozási tilalmat jelző táblák (15. §)
- Veszélyt jelző táblák (16. §)
- Tájékoztatást adó jelzőtáblák (17. §)
- Útburkolati jelek (18. §)
- Vasúti átjárót biztosító jelzőberendezések (19. §)
- Egyéb közúti jelzések (20. §)

III. RÉSZ: A gyalogosokra és a járművek utasaira vonatkozó szabályok

- Gyalogosok közlekedése (21. §)
- Gyalogosok zárt csoportjának a közlekedése (22. §)
- A járművek utasaira vonatkozó szabályok (23. §)

IV. RÉSZ: A járműközlekedésre vonatkozó szabályok

I. Fejezet: A járműközlekedés általános szabályai

- Elindulás (24. §)
- Haladás az úton (25. §)
- Sebesség (26. §)
- Követési távolság (27. §)
- Elsőbbség az útkereszteződésben (28. §)
- Irányválttatás, irányjelzés (29. §)
- Hangjelzés (30. §)
- Bekanyarodás (31. §)
- Kitérés (32. §)
- Megfordulás, hátramenet (33. §)
- Előzés (34. §)
- Kikerülés (35. §)
- Párhuzamos közlekedés (36. §)
- Közlekedés autópályán és autóúton (37. §)
- Közlekedés villamospályával ellátott úttesten (38. §)
- Közlekedés vasúti átjáróban (39. §)
- Közlekedés lakó-pihenő övezetben (39/A. §)
- Megállás (40. §)
- Várakozás (41. §)
- Magatartás a megkülönböztető vagy figyelmeztető jelzéseket használó járművekkel szemben (42. §)
- Magatartás veszélyes anyagot szállító járművekkel szemben (42/A. §)
- Magatartás a gyalogosokkal szemben (43. §)

II. Fejezet: A járművek kivilágítása

- A forgalomban részt vevő járművek kivilágítása (44. §)
- Az álló járművek kivilágítása (45. §)

III. Fejezet: A járművek terhelése

- Személyszállítás (46. §)
- Teherszállítás (47. §)

IV. Fejezet: Egyes járműfajták közlekedésére vonatkozó külön szabályok

- A közlekedésben való részvétel külön feltételei (48. §)
- Megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművek (49. §)
- Figyelmeztető jelzést használó járművek (50. §)
- Útvonalengedélyhez kötött járművek (51. §)
- A mozgáskorlátozottak külön engedélye és jelzése (51/A. §)
- Veszélyes anyagot szállító járművek (52. §)
- Villamosok, trolibuszok és közhasználatú autóbuszok (53. §)
- Kerékpárok és segédmotoros kerékpárok (54. §)
- Állati erővel vont járművek és kézikocsik (55. §)

V. Fejezet: Rendkívüli események

- Műszaki hiba (56. §)
- Elromlott jármű vontatása (57. §)
- Közúti baleset (58. §)
- A járművek eltávolítása (59. §)

V. RÉSZ: Vegyes rendelkezések

- A járművet javító műhelyre vonatkozó rendelkezések (60. §)
- A járművek üzemben tartóira vonatkozó külön rendelkezések (61. §)
- Állatok hajtása (vezetése) (62. §)
- Az utak igénybevételeivel kapcsolatos egyéb szabályok (63. §)

VI. RÉSZ: Záró rendelkezések

- Hatálybalépés (64. §)
- A járművekre vonatkozó átmeneti rendelkezések (65. §)
- A közúti jelzésekre vonatkozó átmeneti rendelkezések (66. §)

1. Függelék

- Az úttal kapcsolatos fogalmak (I.)
- A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak (II.)
- A közúti forgalommal kapcsolatos fogalmak (III.)

A KRESZ ISMERETEK TANTÁRGY HATÓSÁGI VIZSGAKÉRDÉSEI

A hatósági vizsgakérdések önállóan, összevont formában, valamint – a tudásanyag alapján – más megfogalmazásban is feltehetőek. Az írásbeli vizsgán annak módszertanából adódóan a kérdések megfogalmazása, a feladatok összeállítása igazodik a feladattípushoz.

Írásbeli és szóbeli kérdések.

KRESZ - 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól

193. Mi és hogyan befolyásolja a járművezető sebesség- és távolságbecslését?

194. Mit nevezünk dynomen helyzetnek és miért fontos ennek felismerése?

195. Mi jellemzi a preventív és defenzív vezetési taktikát?
196. Milyen jelentősége van a közlekedésben a „látni és látszani” elvnek?
197. Mit nevezünk „holttérnek” és hogyan lehet kiküszöbölni a hatását?
198. Milyen járműműszaki megoldásokkal növelik a közlekedés biztonságát?
199. Ismertesse az útkereszteződésnél alkalmazott elsőbbséget szabályozó jelzőtáblákat!
200. Ismertesse az útszűkületnél alkalmazott elsőbbséget szabályozó jelzőtáblákat!
201. Sorolja fel azokat a jelzőtáblákat és jelzőtáblák csoportját, amelynek jelzése a villamosra nem vonatkozik!
202. Ismertesse a körforgalomhoz kapcsolódó jelzőtáblákat, illetve a körforgalommal kapcsolatos közlekedési szabályokat!
203. Ismertesse a „Mozgó járművekre vonatkozó tilalmi jelzőtáblákat”!
204. Hogyan változik a „Sebességkorlátozás” jelzőtábla jelentése, ha lakott területen 50 km/h-nál, lakott területen kívül 90 km/h-nál nagyobb sebességet jelez, illetve a „Sebességkorlátozás” jelzőtáblát a „Lakott terület kezdete” vagy a vasúti átjáróra utaló háromszög alakú veszélyt jelző táblával együtt helyezik el?
205. Ismertesse a vasúti átjáró előtt alkalmazható veszélyt jelző táblákat, útburkolati jeleket és az elhelyezésükre vonatkozó általános szabályokat!
206. Ismertesse a gyalogosok közlekedésével kapcsolatos veszélyt jelző táblákat, útburkolati jeleket és az elhelyezésükre vonatkozó általános szabályokat!
207. Ismertesse „villamos” fogalmának meghatározását, a villamosok közlekedésével kapcsolatos veszélyt jelző táblákat és az elhelyezésükre vonatkozó általános szabályokat!
208. Hogyan jelzik a kijelölt gyalogos-átkelőhelyet és milyen közlekedési szabályokat kell itt alkalmaznia?
209. Milyen jelzőtáblákkal jelölik ki az egyirányú forgalmú utat, és milyen közlekedési rendet alakíthatnak ki az ilyen utakon?
210. Hogyan jelzik a villamos megállóhelyét és milyen szabályok vonatkoznak a közlekedésben résztvevőkre a különböző kialakítású villamos megállóhelyeknél?
211. Ismertesse a terelővonal és a záróvonal alkalmazásának lehetőségeit és a kapcsolódó közlekedési szabályokat!
212. Ismertesse a veszélyes helyek jelzésére szolgáló útburkolati jeleket!
213. Milyen jelzőtáblák és útburkolati jelek szabályozhatják a járművek útkereszteződés előtti besorolásának rendjét?
214. Ismertesse a járműforgalom irányítására szolgáló három lencsés fényjelző készüléket!
215. Ismertesse a járműforgalom irányítására szolgáló két lencsés fényjelző készüléket!
216. Ismertesse a gyalogosforgalom irányítására szolgáló kétlencsés fényjelzőkészüléket!
217. Ismertesse a forgalmat irányító rendőr karjelzéseit!
218. Ismertesse a forgalmat irányító jelzőőr vagy polgárőr jelzéseit!
219. Ismertesse a vasúti átjáró biztosítására szolgáló fény- és félsorompót!
220. Ismertesse a vasúti átjáró biztosítására szolgáló teljes sorompót! (kialakítása, kiegészítő jelzések, jelzései és azok jelentése, üzemzavar)
221. Mit nevezünk elindulásnak, illetve milyen kötelezettsége van az elinduló jármű vezetőjének? Milyen szabály vonatkozik a zárt pályát elhagyó villamosra, ha az útját az úttesten folytatja?
222. Általában hol és hogyan kell az úton a járművekkel közlekedni?

223. Milyen körülmények figyelembevételével kell megválasztani – az engedélyezett sebességhatárokon belül – a jármű sebességét? Mit nevezünk abszolút és relatív gyorsajtásnak, illetve indokolatlanul lassú haladásnak?
224. Milyen körülmények figyelembevételével kell megválasztani – az előttünk haladó jármű mögött – a követési távolságot? Milyen követési távolságot kell tartani a megkülönböztető jelzéseit használó jármű mögött?
225. Ismertesse az irányváltoztatásra és az irányjelzésre vonatkozó szabályokat!
226. Milyen feltételekkel szabad a villamospályára más járművel ráhajtani, azon folyamatosan haladni, ha útburkolati jelek nem vezetnek rá a járműforgalmat?
227. Milyen feltételekkel szabad a villamospályára más járművel ráhajtani, azon folyamatosan haladni, ha útburkolati jelek vezetnek rá a járműforgalmat?
228. Ismertesse, hogy milyen helyzetekben vonatkozik a villamosra az általánostól eltérő külön elsőbbségi szabály!
229. Hogyan kell megközelíteni és áthaladni a vasúti átjárón?
230. Ismertesse az útkereszteződésben bekanyarodni szándékozó jármű vezetőjére vonatkozó „besorolás” szabályait!
231. Ismertesse a gyalogosok közlekedésére vonatkozó szabályokat!
232. Ismertesse a járművek utasaira vonatkozó szabályokat!
233. Ismertesse a személyi sérüléssel nem járó közúti baleset esetén követendő szabályokat!
234. Ismertesse a személyi sérüléssel járó közúti baleset esetén követendő szabályokat!
235. Kit és milyen esetben terhel értesítési kötelezettség közlekedési baleset vagy járműtűz esetén, illetve kit kell értesítenie?
236. Kit és milyen esetben terhel segítségnyújtási kötelezettség közlekedési baleset vagy járműtűz esetén?
237. Milyen külön szabályok vonatkoznak a megkülönböztető jelzéseket használó járművekre, illetve milyen magatartást kell tanúsítani velük szemben a közlekedés más résztvevőinek?
238. Sorolja fel, hogy a járműközlekedésre vonatkozó általános szabályok közül melyek nem vonatkoznak a villamosra?
239. Mikor tekintjük párhuzamos közlekedésre alkalmasnak az úttestet, illetve milyen tilalmak érvényesek a párhuzamos közlekedés esetén?
240. Ismertesse a közlekedésben résztvevőkre vonatkozó általános rendelkezéseket!
241. Ismertesse a jármű vezetéséhez szükséges személyi feltételeket!
242. Milyen magatartást kell tanúsítani a gyalogosokkal szemben?
243. Ismertesse az útkereszteződésben jobbra bekanyarodó járműre – a kanyarodási szabályokból – vonatkozó elsőbbségadási kötelezettségeket!
244. Ismertesse az útkereszteződésben balra bekanyarodó járműre – a kanyarodási szabályokból – vonatkozó elsőbbségadási kötelezettségeket!
245. Ismertesse a kanyarodó főútvonalon továbbhaladó és arról letérő járművekre vonatkozó elsőbbségadási kötelezettségeket!

A KRESZ ISMERET KÖZÚTI VASÚTI JÁRMŰ ESETÉN TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ ALKALMAZANDÓ (TOVÁBBI) KÉRDÉSEK

Nincs

14.2. A KIEGÉSZÍTŐ ISMERETEK TÉMAKÖR RÉSZLETES ÓRATERVE

Sor- szám	A témakör tantárgyai	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Vasútvonalak és jellemzőik, valamint a pálya menti berendezések általános ismerete	13	7	20
2.	Fékezési ismeretek	12	2	14
3.	Közlekedésbiztonsági ismeretek	20	7	27
4.	Rendkívüli helyzetekben követendő eljárások	13	2	15
Összesen:		62	12	74

A KIEGÉSZÍTŐ ISMERETEK TÉMAKÖR OKTATÁSÁNAK CÉLJA

A témakör oktatásának célja, hogy megismertesse a képzésben résztvevőkkel a vasútvonalak jellemzőit, valamint a pályamenti berendezéseket, a fékezéssel és a közlekedésbiztonsággal kapcsolatos ismereteket, valamint a rendkívüli helyzetekben követendő eljárásokat.

A KIEGÉSZÍTŐ ISMERETEK TÉMAKÖR OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI

A témakör oktatásánál fel kell hívni a résztvevők figyelmét a vasútvonalak és a pályamenti berendezések jellemzőire, a közúti környezetben való megjelenésük és üzemelésük sajátos megjelenésére, továbbá az ezzel kapcsolatos közlekedésbiztonsági tényezőkre és a jellemző veszélyforrásokra, valamint a fékezés során figyelembe veendő körülményekre, műszaki és környezeti jellemzőkre. A közúti vasút, mint városi környezetben közlekedő közlekedési mód, sajátos jellemzőkkel bír, mind a járművek és a pálya jellemzői, mind a környezetében megjelenő veszélyforrások miatt. Ezért hangsúlyt kell fektetni a rendkívüli helyzetekben követendő eljárások átlátható és esettanulmányokkal, tapasztalatokkal alátámasztott oktatására.

A KIEGÉSZÍTŐ ISMERETEK TÉMAKÖR ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a témakör oktatásának végeztével:

- ismeri a vasúti pályát és a pályamenti berendezéseket,
- tisztában van a fékezésre és a rendkívüli helyzetekre vonatkozó szabályokkal,
- képes önállóan, biztonságosan és a forgalmi helyzetnek megfelelően a fékezési szabályok értelmezésére és végrehajtására,
- ismeri a közlekedésbiztonságra és a rendkívüli helyzetekre vonatkozó szabályokat,
- tisztában van a közlekedésbiztonság, a fékezési szabályok és a rendkívüli helyzetek, továbbá az általános jelzési és forgalmi szabályok összefüggéseivel,
- képes önállóan a forgalmi és a balesetveszélyes, rendkívüli helyzeteket felismerni és megfelelően cselekedni, eljárni, a balesetveszélyes helyzeteket elhárítani.

14.2.1. A VASÚTVONALAK ÉS JELLEMZŐIK, VALAMINT A PÁLYA MENTI BERENDEZÉSEK ÁLTALÁNOS ISMERETE TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Vasútvonalak és jellemzőik, valamint a pálya menti berendezések általános ismerete	13	7	20
Összesen:		13	7	20

A VASÚTVONALAK ÉS JELLEMZŐIK, VALAMINT A PÁLYA MENTI BERENDEZÉSEK ÁLTALÁNOS ISMERETE TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA

A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a képzésben résztvevőkkel a közúti vasútvonalak jellemzőit, a pálya menti berendezéseket.

A VASÚTVONALAK ÉS JELLEMZŐIK, VALAMINT A PÁLYA MENTI BERENDEZÉSEK ÁLTALÁNOS ISMERETE TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI

A tantárgy oktatásánál fel kell hívni a résztvevők figyelmét a vasútvonalak és a pálya menti berendezések jellemzőire, a közúti környezetben való megjelenésük és üzemelésük sajátos megjelenésére, továbbá az ezzel kapcsolatos közlekedésbiztonsági tényezőkre és jellemző veszélyforrásokra.

A VASÚTVONALAK ÉS JELLEMZŐIK, VALAMINT A PÁLYA MENTI BERENDEZÉSEK ÁLTALÁNOS ISMERETE TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri a közúti vasúti pályahálózattal kapcsolatos fogalmakat,
- ismeri a vasúti pálya főbb részeit, azok szerepét és megjelenési módjait,
- ismeri a különféle vágánykapcsolások jellemzőit,
- ismeri a közúti vasút energiaellátó rendszerét,
- ismeri a jelző-, biztosító- és távközlő-berendezéseket, illetve azok szerepét, feladatát.

VASÚTVONALAK ÉS JELLEMZŐIK, VALAMINT A PÁLYA MENTI BERENDEZÉSEK ÁLTALÁNOS ISMERETE TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK RÉSZLETEZÉSE

1. A közúti vasúti pályahálózattal kapcsolatos fogalmak (F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára)

- 1.1. Csonkavágány
- 1.2. Felbontott pálya
- 1.3. Fonódó vágányok
- 1.4. Forgalmi kitérő
- 1.5. Hegyi pálya
- 1.6. Hurokvágány
- 1.7. Kitérő
- 1.8. Megcsúszási pályaszakasz
- 1.9. Nyomtávolság

- 1.10. Oldalvédelem
- 1.11. Rádiójel által vezérelt váltó
- 1.12. Ráfutási szakasz
- 1.13. Szabadlátás korlátozottsága
- 1.14. Távolbalátás korlátozottsága
- 1.15. Tolópad
- 1.16. Űrszelvény
- 1.17. Vágánykereszteződés
- 1.18. Vágányút
- 1.19. Vágányvég záró szerkezet
- 1.20. Vágányzár
- 1.21. Váltó
- 1.22. Váltófelvágás
- 1.23. Váltóhasítás
- 1.24. Váltó védőállása

2. A vasúti pálya főbb részei

2.1. Alépítmény

- 2.1.1. Töltés
- 2.1.2. Bevágás
- 2.1.3. Műtárgyak

2.2. Felépítmény

- 2.2.1. Sínek, sántípusok
 - 2.2.1.1. Vignoles-sín
 - 2.2.1.2. Phoenix-sín
 - 2.2.1.3. Tömbsín
- 2.2.2. Aljak anyaga, elhelyezése
 - 2.2.2.1. Fa-, vas- és betonalkak
 - 2.2.2.2. Kereszt-, hossz- és magánalkak
- 2.2.3. Ágyazat és szerepe
- 2.2.4. Sínleerősítő és -kapcsolószerek
 - 2.2.4.1. Közvetlen sínleerősítés
 - 2.2.4.2. Közvetett (osztott) sínleerősítés
 - 2.2.4.3. Oetl-féle kengyel
- 2.2.5. Sínillesztések
 - 2.2.5.1. Hevederkötéssel
 - 2.2.5.2. Dilatációs készülékkel
 - 2.2.5.3. Sínhegesztéssel
 - 2.2.5.4. Szigetelt sínillesztés

2.3. Felépítményrendszerek

- 2.3.1. Nyitott vágányok
- 2.3.2. Burkolt vágányok
 - 2.3.2.1. Betonlemez vágányok
 - 2.3.2.2. RAFS (rugalmas alátámasztású, folytonos sínágyazású) vágányok

2.4. Vágánykapcsolások

- 2.4.1. Vágánykapcsolatok típusai és szerepük a forgalomban

2.4.2. Váltók és részeik

2.4.2.1. Váltók típusai, főbb alkatrészei

2.4.2.2. Váltóállítási módok

2.4.3. Vágányátszelések

2.4.3.1. Vágánykereszteződések

2.4.3.2. Normál vagy mélyvályús

2.4.3.3. Felfutós

2.4.3.4. Föltöltött, átgurítós

2.4.3.5. Átszelési- és félátszelési kitérő

2.4.4. Vágányok összekapcsolása

2.4.4.1. Egyszerű vágánykapcsolat

2.4.4.2. Kettős vágánykapcsolat

2.4.4.3. Deltavágány

2.4.4.4. Hurokvágány

3. A közúti vasút energiaellátása

3.1. A felsővezeték-hálózat részei, felépítése

3.2. A közúti vasút energiaellátását biztosító áramátalakító berendezések

3.3. Szakaszszigetelő és szerepe

3.4. Az áramtalanítás lehetőségei

3.5. Negatív áramvisszavezetés

4. Jelző- és biztosítóberendezések

4.1. Alkalmazásának célja, feladata

4.2. Külsőtéri berendezések

4.2.1. Váltók és állítóműveik

4.2.2. Fényjelzők

4.2.2.1. Főjelzők

4.2.2.2. Holdfényjelzők

4.2.2.3. Egyéb jelzők

4.2.3. Közúti fedezőjelzők

4.2.4. Járműérzékelők

4.3. Belsőtéri berendezések

4.3.1. A kezelőkészülék (tabulátor)

4.3.1.1. A tabulátor üzemmódjai

4.3.1.2. Kézi kezelés

4.3.1.3. Számítógép által vezérelt

4.3.1.4. Chipkulcsos azonosítás

5. A távközlő-berendezések fogalma, feladata

5.1. A közúti vasútnál rendszeresített hírközlő berendezések

5.2. Jelentéstároló (képi és hang) berendezés

5.3. Végállomási hangosító berendezés, utastájékoztató berendezések

5.4. Üzemi-, városi- és mobiltelefon

5.5. Diszpécser telefon

5.6. Vonali rádiórendszer

- 5.7. Általános rendelkezések, a rádiótávbeszélő használata, rádiópróba, a rádióforgalmazás szabályai
- 5.8. Hangosbemondó, orifon

A VASÚTVONALAK ÉS JELLEMZŐIK, VALAMINT A PÁLYA MENTI BERENDEZÉSEK ÁLTALÁNOS ISMERETE TANTÁRGY HATÓSÁGI VIZSGAKÉRDÉSEI

Nincs

A VASÚTVONALAK ÉS JELLEMZŐIK, VALAMINT A PÁLYA MENTI BERENDEZÉSEK ÁLTALÁNOS ISMERETE TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ ALKALMAZANDÓ KÉRDÉSEK

- Ismertesse a fonódó vágányok fogalmának definícióját!
- Ismertesse a járműmegfutamodás fogalmának definícióját!
- Ismertesse a megcsúszási pályaszakasz fogalmának definícióját!
- Ismertesse az oldalvédelem fogalmának definícióját!
- Ismertesse a csonkavágány fogalmának definícióját!
- Ismertesse a ráfutási szakasz fogalmának definícióját!
- Ismertesse a váltóhasítás fogalmának definícióját!
- Ismertesse a váltófelvágás fogalmának definícióját!
- Ismertesse a váltó védőállása fogalmának definícióját!
- Ismertesse a szabadlátás és a távolbalátás fogalmának definícióját!
- Milyen felépítmény rendszereket ismer, mi ezek jellemzője?
- Ismertesse a különböző vágánykapcsolatokat és feladatukat!
- Hányféleképpen haladhat a jármű a váltóra és melyik menet a veszélyesebb üzembiztonsági szempontból?
- Milyen jelenség a váltó feles állása és a váltó felvágása? Milyen következménnyel járnak?
- Mi a feladata az áramátalakító állomásnak?
- Mi a feladata az egyenirányító berendezésnek?
- Mi a feladata a vontatási transzformátornak?
- Mi a feladata a szakaszolónak és a megszakítónak?
- Ismertesse a közúti vasúti felsővezeték rendszer részeit, felépítését!
- Mennyi a villamos felsővezeték névleges magassága?
- Mit tesz, ha leszakadt a felsővezeték?
- Hol lehet a vontatási feszültséget kikapcsolni?
- Hová táplálják a rekuperációs villamosok a fékezési energiájukat?
- Ismertesse az alkalmazott távközlő-berendezéseket!
- Ismertesse az alkalmazott távközlő-berendezések kezelését!
- Ismertesse az üzemi telefonokat, és használatukat!
- Ismertesse a vonali rádiórendszert és kezelését!
- Ismertesse a rádióforgalmazás szabályait!
- Ismertesse a jelző- és biztosítóberendezések alkalmazásának célját, feladatát

- Ismertesse a biztosítóberendezés belsőtéri berendezéseit!
- Ismertesse a biztosítóberendezés külsőtéri berendezéseit!

14.2.2. A FÉKEZÉSI ISMERETEK TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Fékezési ismeretek	12	2	14
Összesen:		12	2	14

A FÉKEZÉSI ISMERETEK TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA

A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a képzésben résztvevőkkel a fékezéssel kapcsolatos fogalmakat, a fékberendezések csoportosítását, a közúti vasúti járműveken alkalmazott fékrendszereket, azok működését, rendeltetését.

A FÉKEZÉSI ISMERETEK TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI

A tantárgy oktatásánál fel kell hívni a résztvevők figyelmét a fékezés során figyelembe veendő körülményekre, a műszaki és környezeti jellemzőkre. A közúti vasút, mint városi környezetben közlekedő közlekedési mód, sajátos jellemzőkkel bír, mind a járművek és a pálya jellemzői, mind a környezetében megjelenő veszélyforrások miatt. Ezért hangsúlyt kell fektetni a fékezéssel összefüggő különböző szabályok, összefüggések és az esetleges hibák következtében előforduló kockázatok bemutatására, valamint a balesetveszélyes helyzetek elkerülési lehetőségeinek ismertetésére.

A FÉKEZÉSI ISMERETEK TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri a fékberendezések üzemeltetésével kapcsolatos fogalmakat,
- ismeri a járműveken alkalmazott fékberendezések kezelőszerveit és azok feladatát,
- ismeri a járműátvitel során alkalmazott fékpróbák (működéspróbák) jelentőségét és menetét,
- ismeri a fékberendezések üzemeltetésének szabályait, a rendkívüli körülmények esetén követendő eljárásokat.

A FÉKEZÉSI ISMERETEK TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK RÉSZLETEZÉSE

1. A fékezéssel kapcsolatos alapfogalmak (F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára, 1.8 Fogalomtár)

- 1.1. Fékberendezés
- 1.2. Járműmegfutamodás
- 1.3. Kényszerfékezés
- 1.4. Kiegészítő fék
- 1.5. Rögzítőfék
- 1.6. Rugóerő-tárolós (RET) fék
- 1.7. Sínfék
- 1.8. Szolenoid fék

1.9. Vészfékezés

1.10. Villamosfékezés

2. A fékezéssel és a fékberendezésekkel összefüggő forgalmi szabályok (F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára, 10. fejezet)

2.1. Fékberendezések és fékezés

2.2. Üzemi fékberendezés és üzemi fékezés

2.3. Intenzív fékezés

2.4. Rögzítőfék és rögzítőfékezés

2.5. Sínfék

2.6. Vészfékezés

3. A fékberendezések csoportosítása a rendeltetésük szerint

3.1. Üzemi fék

3.1.1. Önállóan működő villamosfék

3.1.2. Villamosfék és a villamosfék áramával működő szolenoid fék, ami dobféket vagy
tárcsaféket működtet

3.1.3. Légfék, ami tuskós féket működtet

3.2. Kiegészítő fék

3.2.1. Sínfék

3.2.2. Villamos ellenállásfék

3.3. Rögzítőfék

3.3.1. Kézifék, ami tuskós fékre, dobfékre vagy tárcsafékre hat

3.3.2. Rögzítő légfék, ami dobfékre vagy tárcsafékre hat

3.3.3. Rögzítő mágnesfék, ami dobfékre vagy tárcsafékre hat

3.3.4. Rugóerőtárolós fék, ami dobfékre vagy tárcsafékre hat

3.4. Villamos biztonsági fék

A FÉKEZÉSI ISMERETEK TANTÁRGY HATÓSÁGI VIZSGAKÉRDÉSEI

Nincs

A FÉKEZÉSI ISMERETEK TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ

ALKALMAZANDÓ KÉRDÉSEK

- Ismertesse a járműmegfutamodás fogalmát!
- Ismertesse a fékberendezésekkel és a fékezéssel kapcsolatos általános előírásokat!
- Ismertesse az üzemi fékberendezésre és az üzemi fékezésre vonatkozó előírásokat!
- Ismertesse az intenzív fékezésre vonatkozó előírásokat!
- Ismertesse a vészfékezésre vonatkozó előírásokat!
- Ismertesse a sínfékre vonatkozó előírásokat!
- Ismertesse a rögzítőfékre és a rögzítőfékezésre vonatkozó előírásokat!
- Ismertesse a villamos biztonsági fékre vonatkozó előírásokat!

14.2.3. A KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI ISMERETEK TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Közlekedésbiztonsági ismeretek	20	7	27
Összesen:		20	7	27

A KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI ISMERETEK TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA

A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a képzésben résztvevőkkel a közlekedésbiztonság fogalmát, szerepét és jelentőségét, a közlekedési balesetekkel összefüggő ismereteket, valamint mutassa be a közúti vasúti közlekedéssel összefüggő speciális balesetek tapasztalatait.

A KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI ISMERETEK TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK

KÖVETELMÉNYEI

A tantárgy oktatásánál fel kell hívni a résztvevők figyelmét a közúti vasútnak a közúti környezetben való sajátos megjelenésére, továbbá az ezzel kapcsolatos közlekedésbiztonsági tényezőkre és jellemző veszélyforrásokra. A közúti vasút, mint városi környezetben közlekedő közlekedési mód, sajátos jellemzőkkel bír, mind a járművek és a pálya jellemzői, mind a környezetében megjelenő veszélyforrások miatt. Ezért hangsúlyt kell fektetni a veszélyforrások, közlekedésbiztonsági kockázatok esettanulmányok útján történő bemutatására.

A KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI ISMERETEK TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ

KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri a járművezetést és a járművezető képességeit befolyásoló tényezőket, valamint képes ezeket felismerni,
- ismeri a közlekedésben résztvevő partnerek sajátosságait,
- ismeri és képes alkalmazni a közlekedési balesetek során szükséges teendőket és helyszínbiztosítási feladatokat,
- ismeri a közúti vasúti közlekedéssel kapcsolatos jellemző balesettípusokat és képes alkalmazni a bekövetkezésük során szükséges speciális teendőket.

A KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI ISMERETEK TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK

RÉSZLETEZÉSE

1. A közlekedésbiztonság fogalma, szerepe, jelentősége, helyzete

1.1. A járművezetést befolyásoló tényezők

1.1.1. Járművezető képességei

1.1.1.1. Észlelési képességek és befolyásolásuk

1.1.1.2. Mérlegelési képességek és befolyásolásuk

1.1.1.3. Döntési képességek és befolyásolásuk

1.1.1.4. Cselekvési képességek és befolyásolásuk

1.1.2. Partnerismeret

1.1.2.1. Gyalogosok, utasok

- 1.1.2.2. Kerékpárosok, segédmotor- és motorkerékpárok
- 1.1.2.3. Nagyméretű vagy csuklós járművek
- 1.1.2.4. Járműszerelvények
- 1.1.3. Önismeret
 - 1.1.3.1. Személyiség tulajdonságai, jellem (karakter), vérmérséklet (temperamentum)
 - 1.1.3.2. Intelligencia (problémamegoldó képesség)
 - 1.1.3.3. Extrovertált, introvertált, ambivertált típusok
 - 1.1.3.4. Kolerikus, szangvinikus, flegmatikus, melankolikus típus
 - 1.1.3.5. Önző, ingerlékeny, feltűnősködő, okoskodó vezető
 - 1.1.3.6. Intelligencia mérése, IQ-teszt
- 1.1.4. Konfliktuskezelés
 - 1.1.4.1. Konfliktus fogalma
 - 1.1.4.2. Önérvényesítés, önalávetés
 - 1.1.4.3. Elkerülő stratégia
 - 1.1.4.4. Alkalmazkodó stratégia
 - 1.1.4.5. Versengő stratégia
 - 1.1.4.6. Problémamegoldó stratégia
 - 1.1.4.7. Kompromisszumkereső stratégia

2. Közlekedési balesetek

- 2.1. Közlekedési baleset fogalma, szabályozások
 - 2.1.1. KRESZ, F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára
 - 2.1.1.1. Rendkívüli események
 - 2.1.1.2. Műszaki hiba
 - 2.1.1.3. Elromlott jármű vontatása
 - 2.1.1.4. Közúti baleset
 - 2.1.1.5. Járművek eltávolítása
 - 2.2. Teendők közlekedési baleset esetén
 - 2.2.1. Megállási kötelezettség
 - 2.2.2. A további balesetek bekövetkezésének megakadályozása
 - 2.2.3. Segítségnyújtási kötelezettség
 - 2.2.4. Értesítési kötelezettség (mentők, rendőrség, tűzoltóság, társasági illetékesek)
 - 2.2.5. Szesziesital, illetve bódult állapotot okozó szerek fogyasztásának tilalma
 - 2.2.6. Helyszín elhagyásának tilalma
 - 2.2.7. A forgalom folyamatosságának biztosítása
 - 2.2.8. A tanúk szerepe
 - 2.2.9. Nyomok megőrzése
 - 2.2.10. Felelősség kérdése, illetve a helyszínen történő elismerése
 - 2.2.11. Adatok felvétele, dokumentumok kitöltése

3. A közúti vasúti közlekedéssel kapcsolatos speciális balesetek

- 3.1. Műszaki hiba miatt bekövetkező baleset
- 3.2. Kisiklás miatt bekövetkező baleset
- 3.3. Utasokat érintő balesetek
 - 3.3.1. Le- és felszálláskor bekövetkező baleset
 - 3.3.2. Korai indításból származó baleset

- 3.3.3. Nyitott ajtóval való közlekedésből származó baleset
- 3.3.4. Mozgó járművön történő elesésből származó baleset
- 3.3.5. A kötött pálya jellegéből adódó jellemző balesetek

A KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI ISMERETEK TANTÁRGY HATÓSÁGI VIZSGAKÉRDÉSEI

Nincs

A KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI ISMERETEK TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ ALKALMAZANDÓ KÉRDÉSEK

- Ismertesse, hogy mit nevezünk közúti balesetnek, és az a személyek testi épsége szempontjából milyen kategóriákra osztható?
- Ismertesse, hogy közúti baleset bekövetkezését követően az érintetteknek milyen kötelezettségei adódnak!
- Ismertesse, hogy a közúti baleset bekövetkezését követően az érintetteknek milyen tilalmak vonatkoznak!
- Ismertesse, hogy közúti baleset bekövetkezését követően mely esetekben kell rendőrt hívni, és ilyen esetben az érintetteknek milyen speciális szabályok vonatkoznak!
- Hogyan előzhető meg járművezetőként az utastérben történő elesésből származó baleset?
- Hogyan előzhető meg járművezetőként a korai indításból és a nyitott ajtóval történő közlekedésből származó baleset?
- Hogyan előzhető meg a helytelen visszafogásból eredő kisiklás?
- Hogyan előzhető meg a jármű sebességének helytelen megválasztásából származó kisiklás?

14.2.4. A RENDKÍVÜLI HELYZETEKBE KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Rendkívüli helyzetekben követendő eljárások	13	2	15
Összesen:		13	2	15

A RENDKÍVÜLI HELYZETEKBE KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK TANTÁRGY

OKTATÁSÁNAK CÉLJA

A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a képzésben résztvevőkkel a rendkívüli helyzetek fogalmát, a bekövetkezésük esetén követendő eljárásokat.

A RENDKÍVÜLI HELYZETEKBE KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK TANTÁRGY

OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI

A tantárgy oktatásánál fel kell hívni a résztvevők figyelmét a közúti vasútvonalaknak és a pálya menti berendezéseknek a közúti környezetben való sajátos megjelenésére, továbbá az ezzel

kapcsolatban előforduló rendkívüli helyzetekre. Be kell mutatni a résztvevők számára a rendkívüli események észlelésének lehetőségeit, módját, illetve a bekövetkezésük utáni teendőket, intézkedéseket. Áttekintést kell adni számukra a balesetvizsgálat folyamatáról.

A RENDKÍVÜLI HELYZETEKBE KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- képes felismerni és azonosítani a rendkívüli helyzeteket,
- képes dönteni a vasúti pálya járhatóságával kapcsolatban,
- képes gondoskodni a szállított személyek biztonságáról a rendkívüli helyzet alkalmával,
- képes megfelelően jelenteni a bekövetkezett helyzetet,
- tudja a teendőit, szerepét a helyszínen, valamint a baleset vizsgálata során.

A RENDKÍVÜLI HELYZETEKBE KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK TANTÁRGY ISMERTANYAGÁNAK RÉSZLETEZÉSE

1. Rendkívüli események (F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára, 12. fejezet)

- 1.1. Az F.2. Forgalmi Utasítás 12.fejezete szabályrendszerének részletes, esettanulmányokon alapuló magyarázata, az összefüggések bemutatása, a korábbi esetek elkerülést szolgáló főbb ajánlások ismertetése
2. Eljárási szabályok az utasbiztonságot, a vasúttársaság dolgozóit, objektumait veszélyeztető bejelentések, fenyegetések esetén
3. Eljárás a járművek utasterében, vagy a vasúttársaság kezelésében lévő területen előforduló, nem közlekedési balesetek közé sorolható események bekövetkezésekor

A RENDKÍVÜLI HELYZETEKBE KÖVETENDŐ ELJÁRÁSOK TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ ALKALMAZANDÓ KÉRDÉSEK

- Ismertesse, mit tekintünk rendkívüli eseménynek és milyen teendői vannak?
- Ismertesse, hogy milyen teendői vannak a jármű továbbhaladását akadályozó körülmények esetén!
- Ismertesse, hogy késés esetén milyen eljárást kell követnie!
- Ismertesse az előírt útvonaltól történő eltérésre vonatkozó előírásokat!
- Ismertesse a vízzel elöntött pályaszakaszon történő közlekedésre vonatkozó előírásokat!
- Ismertesse a helytelen vágányon történő közlekedésre vonatkozó előírásokat!
- Ismertesse a jármű műszaki hibája esetére vonatkozó általános előírásokat!
- Ismertesse a járművek össze- és szétcsatolására vonatkozó általános előírásokat!
- Ismertesse a jármű tolására vonatkozó általános előírásokat!
- Ismertesse a jármű tolására vonatkozó speciális előírásokat, ha a tolás a járművezető közreműködésével állított elektromos váltónál történik!
- Ismertesse a jármű vontatására vonatkozó előírásokat!
- Ismertesse a hátsó vagy köztes vezetőfülkéből történő vezetésre vonatkozó

előírásokat!

- Ismertesse a szerelvénytörés esetén követendő eljárást!
- Ismertesse a hibás munkavezeték alatt történő közlekedésre vonatkozó előírásokat!
- Ismertesse a hálózati feszültség kimaradása esetén követendő előírásokat!
- Ismertesse a kisiklás, elterelődés esetén követendő eljárást!
- Ismertesse a járműtűz esetén követendő eljárást!
- Ismertesse a jármű ablaktörése esetén követendő eljárást!
- Ismertesse az utas rosszulléte esetén követendő eljárást!
- Ismertesse a jármű utasterének beszennyezése esetén követendő eljárást!
- Ismertesse az utazásból történő kizárásra vonatkozó szabályokat!
- Ismertesse a talált tárgyak kezelésére vonatkozó szabályokat!
- Ismertesse az utas kárigénye esetén követendő eljárást!
- Ismertesse a szolgálat közben bekövetkező rosszullét esetére vonatkozó előírást!
- Ismertesse az összeütközésre, személyi sérülésre, károkozásra, a vágányvégzáró szerkezetnek való ütközésre vonatkozó szabályt!

15. A HATÓSÁGI VIZSGA MÓDSZERTANA ÉS A „MEGFELELT” MINŐSÍTÉS KÖVETELMÉNYRENDSZERE VIZSGATEVÉKENYSÉGENKÉNT

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységből áll.

Írásbeli vizsgatevékenység

Az írásbeli vizsgatevékenység 12 vizsgakérdésből áll. A vizsgakérdések megoszlása:

- 4 kérdés az F.1. sz. Jelzési Utasításból (F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára),
- 4 kérdés az F.2. sz. Forgalmi Utasításból (F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára),
- 4 kérdés a Közlekedési ismeretek (KRESZ) 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól című rendeletről.

Az írásbeli vizsgatevékenység időtartama: 180 perc.

Alkalmazott módszertan

Tesztfeladatok, melyek közül az alábbi típusok lehetségesek:

- Egyszerű választás: a kérdésnek megfelelően legalább 3, de legfeljebb 5 állítás közül ki kell választani egy helyes állítást,
- Többszörös választás: a kérdésnek megfelelően legalább 4, de legfeljebb 12 lehetőség közül ki kell választani legalább 2 helyes állítást,
- Igaz-Hamis: a kérdésnek megfelelően legalább 4 állításról el kell döntenit, hogy igaz vagy hamis,
- Rövid válasz: a kérdésnek megfelelően, legfeljebb 1 mondat hosszúságú választ kell leírni,
- Párosítás: felsorolt állításokat, fogalmakat, képeket, ábrákat kell összepárosítani. Legalább 4, legfeljebb 12 elem pár, melyek mellett az egyik oldalon lehetséges olyan elem, amelyet nem kell egyik elemmel sem párosítani,
- Csoportosítás: felsorolt állításokat, fogalmakat, képeket, ábrákat kell megadott csoportokhoz hozzárendelni. Lehetséges olyan elem, amelyet egyik csoporthoz sem kell hozzárendelni, ennek tényét a feladat szövegében jelezni kell,
- Sorrendbe rendezés: felsorolt állításokat, fogalmakat, képeket, ábrákat kell a feladat szövegének megfelelően sorba rendezni,
- Szövegkiegészítés válaszopciókkal vagy válaszopciók nélkül: a megadott szövegből szavak, kifejezések, adatok kimaradnak, ezeket kell beírni – ha a feladathoz csatolva vannak válaszopciók, akkor az előre meghatározott válaszopciók közül kiválasztva.

A feladattípusok közti eltéréseket egyértelműen jelölni kell, a vizsgafeladatsoron a vizsgakérdések típus szerint csoportosítva jelennek meg.

A megfelelt minősítés

Az írásbeli vizsgatevékenység követelményeinek megfelelt az a vizsgázó, akinek legalább 9 kérdésre adott válasza megfelelt minősítésű. A válaszok értékelésénél a Javítási útmutatót kell figyelembe venni.

Egy vizsgakérdés megfelelt minősítésű, ha a Javítási útmutató szerinti maximális pontszám 75%-át a vizsgázó megszerezte, és helyesen válaszolt a kiemelt kérdésekre. Kiemelt kérdés esetén, ha a válaszadás során hibát vétett, pontszámtól függetlenül a vizsgakérdés minősítése: nem felelt meg. A kiemelt kérdés besorolást a vizsgakérdésnél a vizsgázó részére jelölni kell.

Szóbeli vizsgatevékenység

A szóbeli vizsgatevékenység 1 tételből áll, mely 8 vizsgakérdést tartalmaz. A vizsgakérdések tételenkénti megoszlása:

- 3 kérdés az F.1. sz. Jelzési Utasításból (F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára),
- 3 kérdés az F.2. sz. Forgalmi Utasításból (F.1. – F.2. sz. Jelzési és Forgalmi Utasítás a közúti vasutak számára),
- 2 kérdés a Közlekedési ismeretek (KRESZ) 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól című rendeletről.

A szóbeli vizsgatevékenység időtartama: 40 perc.

Alkalmazott módszertan

Hagyományos kifejtős válaszadások.

A megfelelt minősítés

A szóbeli vizsgatevékenység követelményeinek megfelelt az a vizsgázó, aki:

- Képes felismerni a pálya menti berendezéseket, ismeri azok főbb jellemzőit,
- Tévesztés nélkül felismeri a jelzéseket és képes a kapott jelzési parancs szakszerű biztonságos végrehajtására,
- Tévesztés nélkül ismeri és alkalmazza a kézi-, hang- és a járműveken alkalmazott jelzéseket,
- Ismeri az érvénytelen és a használhatatlan jelzők fogalmát és a mellettük történő közlekedés szabályait,
- Tévesztés nélkül ismeri a figyelmeztető jeleket,
- Ismeri a tolás közben alkalmazandó forgalmi szabályokat,
- Ismeri a tolási módszereket és a tolás közben alkalmazható fékezési módokat,
- Ismeri a személyszállító járműveken a szolgálat ellátására vonatkozó szabályokat,
- Ismeri a végállomásra, érkezett járművek állva tartására vonatkozó ismereteket.